

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

Forward

นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

คำนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดหรือในกำกับดูแลนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยสถานศึกษามีหน้าที่นำหลักสูตรแกนกลางที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประกาศกำหนดนั้น มาใช้ในการจัดทำ/พัฒนาให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งในการพัฒนาหลักสูตรนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ฉบับนี้ ประกอบด้วยสาระสำคัญในการดำเนินการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ตรงตามความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาหรือตลาดแรงงาน และภาคผนวก ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการ ขั้นตอน พร้อมเอกสารตัวอย่างในการดำเนินการทุกขั้นตอน เพื่อให้ครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ตรงความต้องการในการผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านอาชีวศึกษาและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1	
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (หลักสูตรฐานสมรรถนะ : Competency-Based Curriculum).....	1
ส่วนที่ 2	
แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน.....	29
ภาคผนวก	
ก. ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.....	35
ข. ตัวอย่าง การวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา (ปวส.).....	37
ข.1 ตัวอย่าง การวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา (ปวช.).....	41
ค. ตัวอย่าง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	47
ง. ตัวอย่างเครื่องมือศึกษาความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้.....	50
จ. ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำหลักสูตรสถานศึกษา..	56
ช. ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม.....	59
ซ. ตัวอย่างบันทึกข้อความรายงานผลการศึกษาความต้องการกำลังคน.....	61
ณ. ตัวอย่าง การจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษา.....	66
ญ. ตัวอย่าง การจัดทำร่างแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ.....	84
ฎ. ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตดำเนินการวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ.....	92
ฏ. ตัวอย่าง หนังสือเชิญ สถานประกอบการ เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น วิพากษ์การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ.....	95
ฐ. ตัวอย่างบันทึกข้อความ รายงานผลการดำเนินการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ.....	98
ท. ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	102
ณ. ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตใช้แผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ.....	104

ส่วนที่ 1

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

(หลักสูตรฐานสมรรถนะ : Competency-Based Curriculum)

1. หลักสูตรสถานศึกษา

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในทุกระดับการศึกษา ให้สถานศึกษาในสังกัดหรือกำกับดูแลนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดสาระสำคัญในการใช้หลักสูตรดังกล่าว ได้แก่ หลักการของหลักสูตร จุดหมายของหลักสูตร และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การเรียนการสอน การจัดการศึกษาและเวลาเรียน การคิดหน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตร การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดแผนการเรียน การศึกษาระบบทวิภาคี การเข้าเรียน การประเมินผลการเรียน การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชา และการอนุมัติหลักสูตร และการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สถานศึกษานำไปจัดทำ/พัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษา (หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum))

จากสาระสำคัญข้างต้น จะเห็นได้ว่าสถานศึกษามีหน้าที่นำหลักสูตรแกนกลางที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด มาจัดทำ/พัฒนาให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรแกนกลางที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และหลักการเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตรงความต้องการในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบรรลุจุดหมายของหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

2. หลักสูตรอาชีวศึกษา

2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 เป็นหลักสูตรหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และเพื่อยกระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติตลอดจนยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และประกอบอาชีพอิสระได้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ตามความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่าง

สถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทั้งนี้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประกาศใช้ตั้งแต่ วันที่ 10 เมษายน 2562 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ มีหลักการและจุดมุ่งหมาย ดังนี้

2.1.1 หลักการของหลักสูตร

1) เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับฝีมือ ให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระ

2) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางเน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนสะสมผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและ สถานประกอบอาชีพอิสระ

3) เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่าง หน่วยงานและองค์กร ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

4) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาสถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงตามความต้องการ โดยยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ และสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.1.2 จุดหมายของหลักสูตร

1) เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกวิธีการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2) เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ มีทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัย ตลอดจนทักษะการจัดการ สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3) เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รัก หน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4) เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน การต่อต้าน ความรุนแรงและสารเสพติด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าใจและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสาธารณะ และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5) เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจเหมาะสมกับงานอาชีพ

6) เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ และโลกมีความรักชาติศานึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

1) การเรียนการสอน

1.1) การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถขอเทียบโอนผลการเรียน และขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้

1.2) การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานตามแบบแผนในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ ให้คำ แนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้ในการตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหาโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

2) การจัดการศึกษาและเวลาเรียน

การจัดการศึกษาในระบบปกติ ใช้ระยะเวลา 3 ปีการศึกษา การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการดังนี้

2.1) ในปี การศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติหรือระบบทวิภาคี ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ รวมเวลาการวัดผล โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจศึกษาหรือสถาบันอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2) การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมง โดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

3) การคิดหน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 103-110 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิต ถือเกณฑ์ดังนี้

3.1) รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 18 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์หรือ 36 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.4) การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผลมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.5) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผลมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.6) การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผลมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

4) โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง	ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษาไทย	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	(ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต)
4.2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต
- กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน	(ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต)
- กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ	(ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต)
- กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต)
- ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
- โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
4.3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
4.4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)	- หน่วยกิต
รวม	(ไม่น้อยกว่า 103 หน่วยกิต)

หมายเหตุ

1) จำนวนหน่วยกิต ของแต่ละหมวดวิชาและกลุ่มวิชาในหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

2) การพัฒนารายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะจะเป็นรายวิชาบังคับที่สะท้อนความเป็นสาขาวิชาตามมาตรฐานการศึกษาระดับวิชาชีพ ด้านสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชา ซึ่งยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ จึงต้องพัฒนากลุ่มรายวิชาให้ครบจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด และผู้เรียนต้องเรียนทุกรายวิชา

3) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดรายวิชาเลือกตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรและหรือพัฒนา
 เพิ่มตามความต้องการเฉพาะด้านของสถานประกอบการหรือตามยุทธศาสตร์ภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ
 แข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่ประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน
 กำหนด

5) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ
 สถาบันกับภาคการผลิต และหรือภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้น
 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง
 ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริม
 การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการ
 ใฝ่ รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดฝึก
 ประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

5.1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์สมรรถนะ
 วิชาชีพ ในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการ แหล่งวิทยาการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในภาคเรียนที่ 5
 และหรือภาคเรียนที่ 6 โดยใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิตกรณีสถานศึกษา
 อาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำรายวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับ
 ลักษณะงานไปเรียนหรือฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในภาคเรียนที่จัดฝึกประสบการณ์
 สมรรถนะวิชาชีพได้ รวมไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

5.2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชา
 อื่น

6) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า บูรณาการความรู้ ทักษะและ
 ประสบการณ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อหรือเรื่องที่
 จะศึกษา ทดลอง พัฒนาและหรือประดิษฐ์คิดค้น โดยการวางแผน กำหนดขั้นตอนกระบวนการดำเนินการ ประเมินผล
 สรุปและจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดย
 การจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

6.1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนา
 สมรรถนะวิชาชีพที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสาขาวิชา ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 รวมจำนวน 4 หน่วยกิต
 ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์
 กรณีที่กำหนดให้เรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต หากจัดให้เรียนรายวิชาโครงการ 2 หน่วยกิต คือ โครงการ 1 และ
 โครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดให้มีชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

6.2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชา
 อื่น

7) กิจกรรมเสริมหลักสูตร

7.1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและหรือสมรรถนะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยการต่อต้านความรุนแรง สารเสพติดและการทุจริต เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกในด้านการรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทุนบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น ทั้งนี้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

7.2) การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

8) การจัดการเรียน

เป็นการกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่จะดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียนโดยจัดอัตราส่วนการเรียนรู้ภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประมาณ 20 : 80 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

8.1) จัดรายวิชาในแต่ละภาคเรียน โดยคำนึงถึงรายวิชาที่ต้องเรียนตามลำดับก่อน - หลัง ความง่าย - ยาก ของรายวิชา ความต่อเนื่องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของรายวิชา รวมทั้งรายวิชาที่สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะของงาน โครงการและหรือชิ้นงานในแต่ละภาคเรียน

8.2) จัดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาบังคับในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน และกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ครบตามที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตร

8.2.1) การจัดรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ควรจัดกระจายทุกภาคเรียน

8.2.2) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาที่เป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาชีพควรจัดให้เรียนในภาคเรียนที่ 1

8.2.3) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ ควรจัดให้เรียนก่อนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก และรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี

8.2.5) จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี ตามความถนัดความสนใจเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

8.2.6) จัดรายวิชาทวิภาคีที่นำไปเรียนและฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยประสานงานร่วมกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณากำหนดภาคเรียนที่จัดฝึกอาชีพ รวมทั้งกำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐที่นำไปร่วมฝึกอาชีพในภาคเรียนนั้น ๆ

8.2.7) จัดรายวิชาฝึกงานในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียวจำนวน 4 หน่วยกิต 320 ชั่วโมง (เฉลี่ย 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือจัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 จำนวน 2 หน่วยกิต และภาคเรียนที่ 6 จำนวน 2 หน่วยกิต รายวิชาละ 160 ชั่วโมง (เฉลี่ย 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ ในภาคเรียนที่จัดฝึกงานนี้ ให้สถานศึกษาพิจารณากำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปเรียนและฝึกปฏิบัติในภาคเรียนที่จัดฝึกงานด้วยการจัดฝึกงานในภาคฤดูร้อนสามารถทำได้โดยไม่ต้องพิจารณาระยะเวลาในการฝึกให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

8.2.8) จัดรายวิชาโครงการในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต (12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือจัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 และภาคเรียนที่ 6 รวม 4 หน่วยกิต (6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

8.2.9) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละภาคเรียน ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

8.2.10) จัดจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละภาคเรียนไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน 12 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา ส่วนภาคเรียนฤดูร้อนจัดได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้ เวลาในการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติและภาคเรียนฤดูร้อนโดยเฉลี่ยไม่ควรเกิน 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ส่วนการเรียนแบบไม่เต็มเวลาไม่ควรเกิน 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทั้งนี้หากสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันมีเหตุผลและความจำเป็นในการจัดหน่วยกิต และเวลาในการจัดการเรียนการสอนแต่ละภาคเรียนที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้น อาจทำได้แต่ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

9) การศึกษาระบบทวิภาคี

เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและพัฒนาากำลังคนตรงตามความต้องการของผู้ใช้และเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องดำเนินการ ดังนี้

9.1) นำรายวิชาทวิภาคีในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกวมไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต ไปร่วมกำหนดรายละเอียดของรายวิชากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เวลาที่ใช้ฝึกและจำนวนหน่วยกิต ให้สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมรรถนะวิชาชีพของสาขานั้น ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ฝึกอาชีพของแต่ละรายวิชา ทวิภาคีให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และให้รายงานการพัฒนาวิชา ดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบด้วย

9.2) ร่วมจัดทำแผนฝึกอาชีพ พร้อมแนวการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อนำไปใช้ในการฝึกอาชีพ และดำเนินการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

9.3) จัดแผนการเรียนระบบทวิภาคีตามความพร้อมของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกัน โดยอาจนำรายวิชาอื่นที่สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไปจัดรวมด้วยก็ได้

10) การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

11) การประเมินผลการเรียน

เน้นการประเมินตามสภาพจริง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษา และการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

12) การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

12.1) ได้รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตสะสมในทุกหมวดวิชา ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาและตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

12.2) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

12.3) ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

12.4) ได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด และ “ผ่าน” ทุกภาคเรียน

13) การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

13.1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อเลือกเรียนนอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับ ได้โดยสามารถพัฒนาเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

13.2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถเพิ่มเติมนายละเอียดของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการหรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สาขาวิชา และสมรรถนะวิชาชีพสาขางานด้วย

13.3) หมวดวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและหรือเพื่อการศึกษาต่อทั้งนี้ การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

14) การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชา และการอนุมัติหลักสูตร

14.1) การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

14.2) การอนุมัติหลักสูตร ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

14.3) การประกาศใช้หลักสูตร ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

14.4) การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถดำเนินการได้โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

15) การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไว้ให้ชัดเจน อย่างน้อยประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

15.1) หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ

15.2) ครู ทรัพยากรและการสนับสนุน

15.3) วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

15.4) ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี

2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเพื่อยกระดับการศึกษาวิชาชีพของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติตลอดจนยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับเทคนิค รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และประกอบอาชีพอิสระได้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ตามความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทั้งนี้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม 2563 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ มีหลักการและจุดมุ่งหมาย ดังนี้

2.2.1 หลักการของหลักสูตร

- 1) เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนากำลังคนระดับเทคนิคให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิวิชาชีพศึกษาแห่งชาติ
- 2) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกรเรียนได้อย่างกว้างขวางเน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนสะสมผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ
- 3) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริง มีความเป็นผู้นำและสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี
- 4) เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กร ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน
- 5) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาสถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

- 1) เพื่อให้มีความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีพ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 2) เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถบูรณาการความรู้ทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- 3) เพื่อให้มีปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน บริหารจัดการ ตัดสินใจ แก้ปัญหา ประสานงานและประเมินผลการปฏิบัติงานอาชีพ มีทักษะการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ และแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพและการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง
- 4) เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี มีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ
- 5) เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ๆ
- 6) เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ต่อด้านความรุนแรงและสารเสพติด ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

7) เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในการผลิตและให้บริการ

8) เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2.3 หลักเกณฑ์การใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563

1) การเรียนการสอน

1.1) การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถขอเทียบโอนผลการเรียน และขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้

1.2) การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานตามแบบแผนและปรับตัวได้ภายใต้ความเปลี่ยนแปลง สามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะทางวิชาการที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการตัดสินใจ วางแผน แก้ปัญหาบริหารจัดการ ประสานงานและประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนา ริเริ่มสิ่งใหม่ มีความรับผิดชอบต่องานตัวเอง ผู้อื่นและหมู่คณะ รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

2) การจัดการศึกษาและเวลาเรียน

2.1) การจัดการศึกษาในระบบปกติสำหรับผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชา และสาขาวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด ใช้ระยะเวลา 2 ปี การศึกษา ส่วนผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าต่างประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ใช้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา และเป็นไปตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด

2.2) การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

2.2.1) ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ หรือระบบทวิภาค ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ รวมเวลาการวัดผล โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจใช้ศึกษาหรือสถาบันอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2.2) การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาจใช้ศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมง โดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

3) การคิดหน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 83 - 90 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิต ถือเกณฑ์ดังนี้

3.1) รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 18 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 36 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.4) การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.5) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.6) การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

4) โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต

- กลุ่มวิชาภาษาไทย (ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ (ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ (ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ (ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)

4.2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต

- กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน (ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต)
- กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ (ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต)
- กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต)
- ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ (ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
- โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ (ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)

4.3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

4.4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) - หน่วยกิต

รวม (ไม่น้อยกว่า 83 หน่วยกิต)

หมายเหตุ

1) จำนวนหน่วยกิต ของแต่ละหมวดวิชาและกลุ่มวิชาในหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

2) การพัฒนารายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน และกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ จะเป็นรายวิชาบังคับที่สะท้อนความเป็นสาขาวิชาตามมาตรฐานการศึกษาวិชาชีพ ด้านสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชา ซึ่งยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ จึงต้องพัฒนากลุ่มรายวิชาให้ครบจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด และผู้เรียนต้องเรียนทุกรายวิชา

3) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดรายวิชาเลือกตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และหรือพัฒนาเพิ่มตามความต้องการเฉพาะด้านของสถานประกอบการหรือตามยุทธศาสตร์ภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ที่ประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานกำหนด

5) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับภาคการผลิตและหรือภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

5.1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ ในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการ แหล่งวิทยาการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในภาคเรียนที่ 3 และหรือภาคเรียนที่ 4 โดยใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิต กรณีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำรายวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับลักษณะงานไปเรียนหรือฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในภาคเรียนที่จัดฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพได้ รวมไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

5.2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

6) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า บูรณาการความรู้ ทักษะและประสบการณ์ จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อหรือเรื่องที่จะศึกษา ทดลอง พัฒนาและหรือประดิษฐ์คิดค้น โดยการวางแผน กำหนดขั้นตอน กระบวนการดำเนินการ ประเมินผล สรุปและจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดยการจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพดังกล่าวต้องดำเนินการ ดังนี้

6.1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสาขาวิชา ในภาคเรียนที่ 3 และหรือภาคเรียนที่ 4 รวมจำนวน 4 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

กรณีที่กำหนดให้เรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต หากจัดให้เรียนรายวิชาโครงการ 2 หน่วยกิต คือ โครงการ 1 และโครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดให้มีชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

6.2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7) กิจกรรมเสริมหลักสูตร

7.1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและหรือสมรรถนะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย การต่อต้านความรุนแรง สารเสพติดและการทุจริต เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น ทั้งนี้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

7.2) การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

8) การปรับพื้นฐานวิชาชีพ

8.1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เข้าเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า ต่างประเภทวิชา และสาขาวิชาที่กำหนด เรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนในสาขาวิชานั้น

8.2) การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

8.3) กรณีผู้เข้าเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์ในรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพที่หลักสูตรกำหนด มาก่อนเข้าเรียน สามารถขอเทียบโอนผลการเรียนรู้ได้ โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

9) การจัดแผนการเรียน

เป็นการกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่จะดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน โดยจัดอัตราส่วนการเรียนรู้อาชีพต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประมาณ 40 : 60 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

9.1) จัดรายวิชาในแต่ละภาคเรียน โดยคำนึงถึงรายวิชาที่ต้องเรียนตามลำดับก่อน - หลัง ความง่าย - ยาก ของรายวิชา ความต่อเนื่องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของรายวิชา รวมทั้งรายวิชาที่สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะของงาน โครงการและหรือชิ้นงานในแต่ละภาคเรียน

9.2) จัดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาบังคับในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน และกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ครบตามที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

9.2.1) การจัดรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ควรจัดกระจายทุกภาคเรียน

9.2.2) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาที่เป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาชีพควรจัดให้เรียนในภาคเรียนที่ 1

9.2.3) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ ควรจัดให้เรียนก่อนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกและรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี

9.2.3) จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี ตามความถนัด ความสนใจ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ โดยคำนึงถึงความสะดวกคล่องกับมาตรฐานการศึกษาระดับวิชาชีพด้านสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน

9.2.4) จัดรายวิชาทวิภาคีที่นำไปเรียนและฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยประสานงานร่วมกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณากำหนดภาคเรียนที่จัดฝึกอาชีพ รวมทั้งกำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่นำไปร่วมฝึกอาชีพในภาคเรียนนั้น ๆ

9.2.5) จัดรายวิชาฝึกงานในภาคเรียนที่ 3 หรือ 4 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต 320 ชั่วโมง (เฉลี่ย 20 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือ จัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 3 จำนวน 2 หน่วยกิต และ ภาคเรียนที่ 4 จำนวน 2 หน่วยกิต รายวิชาละ 160 ชั่วโมง (เฉลี่ย 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขานั้น ๆ ในภาคเรียนที่จัดฝึกงานนี้ ให้สถานศึกษาพิจารณากำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปเรียนและฝึกปฏิบัติในภาคเรียนที่จัดฝึกงานด้วย การจัดฝึกงานในภาคเรียนฤดูร้อนสามารถทำได้โดยไม่ต้องพิจารณาระยะเวลาในการฝึกให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

9.2.6) จัดรายวิชาโครงการในภาคเรียนที่ 3 หรือ 4 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต (12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือ จัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 3 และภาคเรียนที่ 4 รวม 4 หน่วยกิต (6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขานั้น ๆ

9.2.7) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละภาคเรียน ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

9.2.8) จัดจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละภาคเรียน ไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน 12 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา ส่วนภาคเรียนฤดูร้อนจัดได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้ เวลาในการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติและภาคเรียนฤดูร้อนโดยเฉลี่ยไม่ควรเกิน 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนการเรียนแบบไม่เต็มเวลาไม่ควรเกิน 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หากสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ

สถาบันมีเหตุผลและความจำเป็นในการจัดหน่วยกิตและเวลาในการจัดการเรียนการสอนแต่ละภาคเรียนที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้น อาจทำได้แต่ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

10) การศึกษาระบบทวิภาคี

เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนตรงตามความต้องการของผู้ใช้และเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องดำเนินการดังนี้

10.1) นำรายวิชาทวิภาคีในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก รวมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต ไปร่วมกำหนดรายละเอียดของรายวิชากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เวลาที่ใช้ฝึกและจำนวนหน่วยกิตให้สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชา ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ฝึกอาชีพของแต่ละรายวิชาทวิภาคีให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และให้รายงานการพัฒนาการรายวิชาดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบด้วย

10.2) ร่วมจัดทำแผนฝึกอาชีพ พร้อมแนวการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำไปใช้ในการฝึกอาชีพ และดำเนินการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

10.3) จัดแผนการเรียนระบบทวิภาคีตามความพร้อมของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกัน โดยอาจนำรายวิชาอื่นที่สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไปจัดร่วมด้วยก็ได้

11) การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

12) การประเมินผลการเรียน

เน้นการประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

13) การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

13.1) ได้รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตสะสมในทุกหมวดวิชา ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

13.2) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

13.3) ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

13.4) ได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนการเรียนรู้ที่สถานศึกษา กำหนด และ “ผ่าน” ทุกภาคเรียน

14) การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

14.1) หมวดีวิชาสมรรถนะแกนกลาง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถ พัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อเลือกเรียนนอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับได้ โดยสามารถ พัฒนาเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชา ภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ในสัดส่วน ที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดีวิชาสมรรถนะ แกนกลาง

14.2) หมวดีวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถ เพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนารายวิชา เพิ่มเติมในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการหรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่ม ขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สาขาวิชาและสมรรถนะ วิชาชีพสาขางานด้วย

14.3) หมวดีวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนา รายวิชาเพิ่มเติมได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และหรือเพื่อการศึกษาต่อ ทั้งนี้ การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและ จำนวนชั่วโมงเรียนของรายวิชาที่พัฒนาเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

สรุป

จากการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษา ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563 สามารถสรุปสาระสำคัญในนำมาใช้ในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ได้ดังนี้

1. การกำหนดรายวิชาและหน่วยกิต

ในการกำหนดรายวิชาและหน่วยกิต เพื่อจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละภาค เรียนและปีการศึกษานั้น เมื่อรวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษาจะต้องเป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตร แกนกลางที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ดังนี้

1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แบ่งเป็น 3 หมวดี วิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1) หมวดีวิชาสมรรถนะแกนกลาง

ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต

1.1) กลุ่มวิชาภาษาไทย

(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)

1.2) กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ

(ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)

1.3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์

(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)

1.4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
1.5) กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.6) กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต)
2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต
2.1) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน	(ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต)
2.2) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ	(ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต)
2.3) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต)
2.4) ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
2.5) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)	- หน่วยกิต
รวม	(ไม่น้อยกว่า 103 หน่วยกิต)

1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง	ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต
1.1) กลุ่มวิชาภาษาไทย	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.2) กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	(ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)
1.3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.5) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.6) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต
2.1) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน	(ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต)
2.2) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ	(ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต)
2.3) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต)
2.4) ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
2.5) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)	- หน่วยกิต
รวม	(ไม่น้อยกว่า 83 หน่วยกิต)

3. แนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Approach)

สมรรถนะ (Competence) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติ (Performance) ภายใต้เงื่อนไข (Condition) โดยใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ระบุไว้ ให้ได้มาตรฐาน (Standard) ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) และมีหลักฐานการปฏิบัติ (Evidence) ให้ประเมินผลและตรวจสอบได้ หลักสูตรฐานสมรรถนะ จึงยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก การออกแบบหลักสูตรตามแนวคิดนี้จะมีการกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้หลักสูตรที่เรียกว่า หลักสูตรเกณฑ์ความสามารถ จัดทำขึ้นเพื่อประกันว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับหนึ่ง ๆ จะมีทักษะและความสามารถในการด้านต่าง ๆ ตามที่ต้องการเป็นหลักสูตรไม่ได้มุ่งเรื่องความรู้หรือเนื้อหาวิชาที่อาจมีความเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา แต่จะมุ่งพัฒนาในด้านทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยม อันจะมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันและอนาคตของผู้เรียนในอนาคต หลักสูตรนี้มีโครงสร้างแสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติในแต่ละระดับการศึกษา และในแต่ละระดับชั้น ทักษะและความสามารถจะถูกกำหนดให้มีความต่อเนื่องกัน โดยใช้ทักษะและความสามารถที่มีในแต่ละระดับเป็นฐาน สำหรับเพิ่มพูนทักษะและความสามารถในระดับต่อไป (ศ.ดร.ดำรง บัวศรี: 2535)

4. ความเป็นมาของหลักสูตรฐานสมรรถนะ

หลักสูตรฐานสมรรถนะ เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี 1970 ในประเทศสหรัฐอเมริกา นิยมใช้ในการจัดหลักสูตรการฝึกอบรม (Competency-based Training) เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ เกาหลี ออสเตรเลีย เพื่อบริการคุณภาพของบุคลากรในอาชีพต่าง ๆ เพื่อเพิ่มการแข่งขันกับนานาชาติ เช่น ประเทศออสเตรเลียมี The National Training Board เป็นผู้กำหนดมาตรฐานสมรรถนะระดับชาติ (National Competency Standards) ใญ่นโยบาย และแนวทางการดำเนินงานงานฝึกอบรม โดยคาดหวังสิ่งที่ผู้เข้าอบรมจะสามารถปฏิบัติ (Performance) ได้เมื่อจบหลักสูตร เช่น การฝึกอบรมด้านภาษาอังกฤษเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เช่น ด้านอาหาร การโรงแรม ท่องเที่ยว ของ TAFE ประเทศออสเตรเลีย ก็จัดการฝึกอบรมแบบ Competency Based Training in English Language Teaching และได้ปรับปรุงพัฒนา มาตรฐานสมรรถนะของอาชีพต่าง ๆ จนถึงปัจจุบันรวมถึงการเทียบความรู้และประสบการณ์

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในหลายประเทศได้นำแนวทางการฝึกอบรมแบบฐานสมรรถนะ (Competency Based Training) มาใช้กับการจัดหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency Based Curriculum) ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากผู้กำหนดนโยบาย และผู้นำด้านหลักสูตรของประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

5. ข้อดีของการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ

5.1 กำหนดผลการเรียนรู้อย่างชัดเจนว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้เมื่อจบหลักสูตร (Course Outcomes /Performance Outcomes)

5.2 ใช้มาตรฐานสมรรถนะเป็นกรอบในการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเนื้อหา วางแผนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ทำให้การเรียนการสอนเชื่อมโยงกับการประเมินผล และการรับรองคุณวุฒิ

5.3 มีเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) เพื่อใช้ในการประเมินผลผู้เรียนที่แน่นอน

6. กรอบมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standards)

มาตรฐานสมรรถนะ เป็นข้อกำหนดความรู้และทักษะ และนำความรู้และทักษะนั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน โดยปฏิบัติงานให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด (Competency Standards reflect the specification of the knowledge and skill and the application of that knowledge and skill to the standard of performance required in employment) การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะ จึงมีกรอบมาตรฐานสมรรถนะเป็นตัวกำหนดความรู้และ ทักษะ ที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติภาระงาน / กิจกรรมต่าง ๆ ได้เมื่อเรียนจบหลักสูตร และสามารถวัดและประเมินผลได้ตามเกณฑ์การปฏิบัติที่กำหนด

7. องค์ประกอบของมาตรฐานสมรรถนะ

ในการปฏิบัติงานในอาชีพ จะกำหนดสมรรถนะที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้ ประกอบด้วย

7.1 หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence / Competency) เป็นขอบข่ายกว้าง ๆ (Broad Area) ของงาน (Job) ใน อาชีพหนึ่ง ๆ ผู้เรียนต้องปฏิบัติโดยใช้ความรู้และทักษะ หรือ อาจรวมถึงเจตคติ

7.2 สมรรถนะย่อย (Element of Competence) เป็นภาระงานย่อย (Task) ที่ประกอบขึ้นภายในงานในหน่วยสมรรถนะนั้น ๆ

7.3 เกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) เป็นกิจกรรมย่อย ๆ (sub-task) ภายในสมรรถนะย่อยซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้เมื่อเรียนจบหลักสูตร

7.4 เงื่อนไข/ขอบเขตการปฏิบัติ (Conditions /Range of Variables) การปฏิบัติภายในเงื่อนไขที่กำหนดอาจรวมถึง วัสดุ (Materials) เครื่องมือ (Tools) หรืออุปกรณ์ ต่าง ๆ (Equipment) ที่กำหนดให้ (หรือไม่ให้ใช้) เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นสำเร็จ

เมื่อได้กรอบมาตรฐานสมรรถนะแล้ว การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน จะสร้างขึ้นภายในกรอบมาตรฐานสมรรถนะที่กำหนด และจะเชื่อมโยงกับการวัดและประเมินผล ซึ่งอาจเรียกว่า การทดสอบวัดตามสมรรถนะ (Competency Test)

8. ลักษณะเฉพาะของภาระงาน (Task Characteristics)

การวิเคราะห์หน้าที่ใน 1 งาน/หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competency) จะมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และ/หรือ เจตคติและมีภาระงานย่อย (Element of Competency) ที่กำหนดให้ปฏิบัติเป็นจุดประสงค์ของการปฏิบัติงาน (Performance Objective) ดังตัวอย่างงานการประกอบอาหาร (Cookery) จะมีภาระงาน และ ภาระงานย่อย ๆ ต้องสามารถปฏิบัติอะไรได้บ้าง ดังนี้

Job:	Cookery - Western Cuisine (การประกอบอาหารตะวันตก)
1. Unit of Competency:	Use Basic Methods of Cookery
(Duty)	ใช้วิธีการประกอบอาหารเบื้องต้น
2. Element of Competency:	Select, use cooking equipment (เลือกและใช้อุปกรณ์การทำอาหาร)
(Task)	
3. Performance Criteria:	1. Appropriate equipment is selected and used correctly for particular cooking methods (เลือกอุปกรณ์ อย่างเหมาะสมและใช้อย่างถูกต้องกับวิธีการประกอบอาหารแต่ละชนิด)
(sub-task)	2. Equipment is used hygienically in accordance to manufacturer's instructions. (ใช้อุปกรณ์อย่างถูกสุขอนามัยตามคำแนะนำของผู้ผลิต)
Range of Variables	(เงื่อนไข/ขอบเขตการปฏิบัติ)
	• อุปกรณ์อาหารรวม แต่ไม่จำกัด แค่อุปกรณ์ต่อไปนี้ 1. เตาอบ เครื่องปิ้งย่าง กระทะที่ใช่แก๊ส หรือ ไฟฟ้า 2. เครื่องปั่น เครื่องผสม เครื่องหั่น • วิธีการทำอาหารรวมแต่ไม่จำกัดแค่วิธีต่อไปนี้ การต้ม อบ นึ่ง ตุ่น เคี้ยว ปิ้ง ย่าง ทอด เกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) คือผลการเรียนรู้ซึ่งคาดหวังให้ผู้รับการอบรมหรือผู้เรียน

เกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) คือผลการเรียนรู้ซึ่งคาดหวังให้ผู้รับการอบรม หรือ ผู้เรียน สามารถทำได้เมื่อเรียนจบหน่วยนี้ ดังนั้น การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหน่วยสมรรถนะนี้ต้องกำหนดจุดประสงค์การปฏิบัติ (Performance Objective) หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ สามารถปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด และการประเมินผลต้องสอดคล้องกับเกณฑ์การปฏิบัติ จึงจะเกิดการเรียนการสอนและการประเมินผลแบบฐานสมรรถนะ เพราะใช้สมรรถนะเป็นตัวกำหนดตั้งแต่การจัดการเรียนการสอนจนถึงการประเมินผล ซึ่งการประเมินผลสามารถใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกต (Observation) การสาธิตและตั้งคำถาม (Demonstration and questioning) แบบทดสอบและข้อสอบอัตนัย (Pen and Paper Test and essays) ซึ่งใช้ประเมินด้านความรู้ การสอบปากเปล่า (Oral Test) การทำโครงการ (Projects) สถานการณ์จำลอง (Simulations) แฟ้มผลงาน (Portfolios) การประเมินผลโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-based assessment) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเป็นเครื่องมือในการสร้างแบบทดสอบและบันทึกผลได้

จากตัวอย่างที่แสดงข้างต้น จะเห็นได้ว่า หน่วยสมรรถนะ สมรรถนะย่อย เกณฑ์การปฏิบัติ การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันอย่างต่อเนื่อง จึงเรียกการจัดหลักสูตรฝึกอบรมที่นำมาประยุกต์ในการจัดหลักสูตรการศึกษาในสถาบันต่าง ๆ ที่ยึดความสามารถ (สมรรถนะ) ในการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นหลักว่า **หลักสูตรฐานสมรรถนะ**

9. ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ

แบบฐานสมรรถนะ	แบบดั้งเดิม
กำหนดผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes /Course Outcomes) หรือเรียกว่า สมรรถนะ หรือ ภาระงาน (Competencies or Tasks) อย่างชัดเจน ซึ่งสมรรถนะที่กำหนดขึ้นเป็นสิ่งจำเป็นกับการศึกษาและการปฏิบัติงาน ในอาชีพต่าง ๆ ที่คาดหวังผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้เมื่อจบหลักสูตร ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามสมรรถนะที่กำหนด	การเรียนการสอนยึดตำราเรียนเป็นหลัก หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดเป็นเนื้อหารายวิชา ซึ่งอาจไม่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ผู้เรียนไม่ทราบชัดเจนว่าต้องทำอะไรได้เมื่อจบหลักสูตรผู้สอนยึดเนื้อหาตามตำราเรียน บทตอบทหรือหน่วยต่อหน่วย
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย และอุปกรณ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติภาระงาน (task-oriented activities) ได้สำเร็จตามสมรรถนะที่กำหนด เน้นกระบวนการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนเป็นระยะ เพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานให้ได้ตามเกณฑ์	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามที่ผู้สอนกำหนด ผู้สอนเป็นผู้สาธิต บรรยาย (Instructor - centred learning activities) ผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับน้อย
ใช้เวลาผู้เรียนแต่ละคนเพียงพอที่จะปฏิบัติภาระงานหนึ่ง ๆ ให้สำเร็จก่อนไปสู่ภาระงานต่อไป	ใช้เวลาผู้เรียนทุกคน ภายในเวลาที่กำหนดเท่ากันและเรียนบทเรียนต่อไปพร้อมกัน ซึ่งอาจมากไปหรือน้อยไปสำหรับผู้เรียนแต่ละคนที่มีศักยภาพแตกต่างกัน
ให้ผู้เรียนแต่ละคนปฏิบัติภาระงานให้สำเร็จตามเกณฑ์ การ ปฏิบัติงานที่กำหนด ใช้การวัดผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion referenced) ในการประเมินผลความสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน	ใช้ข้อสอบวัดผลแบบอิงกลุ่ม (Norm referenced) โดยการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับผู้เรียนในกลุ่ม

การฝึกอบรมและจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner- centeredness) เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนกับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ฝึกกิจกรรมในสถานการณ์จริง มีทักษะการคิด และแก้ปัญหา และบูรณาการกับการทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ

ดังแผนภาพ

การสอนตามแนวคิดแบบดั้งเดิม (Traditional Approach)
และแบบฐานสมรรถนะ (Competency-based Approach)

	Traditional Approach	Competency-based Approach
กิจกรรม ก่อนเรียน	ผู้เรียนไม่ต้องเชื่อมโยง ประสบการณ์และความรู้ที่มี ↓ ผู้สอนเป็นผู้จัดการประสบการณ์ และความรู้ ↓	ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้และ ประสบการณ์ที่มีมาใช้ ↓ ผู้สอนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ เชื่อมโยงกับความคิดและค่านิยม ของผู้เรียน ↓
กิจกรรม ระหว่างเรียน	ผู้สอนให้ประสบการณ์และ ความรู้ต่อผู้เรียน ↓ ผู้เรียนฟังและดูการนำเสนอ ↓	ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ แล้วนำมาเชื่อมโยงกับความรู้และ ประสบการณ์เดิม ↓ ผู้เรียนกลั่นกรองความรู้และค่านิยม ที่ได้รับใหม่ ↓ ผู้เรียนทดลองใช้ความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้รับใหม่ทั้งใน สถานการณ์จำลองและชีวิตจริง ↓
กิจกรรม หลังเรียน	ผู้เรียนทดลองความรู้ และ ประสบการณ์ใหม่ในชีวิตจริง หลังจากเรียนจบแล้ว	ผู้เรียนใช้ความรู้และประสบการณ์ ใหม่เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนและ หาความรู้และประสบการณ์ต่อไป ↓ ผู้เรียนประยุกต์ความรู้และ นำไปใช้ในชีวิตจริง

10. กลวิธีการจัดเรียนการสอน (Delivery Strategies) มีหลากหลายวิธี ได้แก่

- ใช้สื่อประเภท Audio-Visual Materials
- การระดมสมอง (Brainstorming)
- กรณีศึกษา (Case Study)
- ประสบการณ์ทำงานร่วมกัน (Cooperative work Experience)
- การสาธิต (Demonstration)
- การอภิปราย (Discussion)
- การฝึกซ้ำ ๆ (Drill)
- ศึกษาออกสถานที่ (Field Trip)
- กิจกรรมกลุ่ม (Group Work)
- เชิญวิทยากรมาบรรยาย (Guest Speaker)
- ชุดการเรียนรู้ (Modules/learning Packages)
- การบรรยาย (Lecture)
- ห้องปฏิบัติการแบบเปิด (Open Lab Sequences)
- จัดอภิปรายโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Panel Discussions)
- โครงการ (Projects), เอกสารจากองค์กร บริษัท (Enterprise Papers), ผลงานต้นแบบ (Prototypes), โครงการวิจัย (Research Projects), แบบจำลองต่าง ๆ (Models)
- การถาม – ตอบ (Questions and Answers)
- การทบทวน/ ทำกิจกรรมเพิ่มเติม (Review/ Reinforcement)
- บทบาทสมมุติ (Role Playing)
- เกมสถานการณ์จำลอง Simulation Games
- Text or Reference Assessment

11. คำศัพท์ที่ควรรู้และเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรฐานสมรรถนะ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การจัดหลักสูตรฐานสมรรถนะเน้น **การปฏิบัติ (Performance)** ของผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดหลักสูตรตามแนวคิดนี้ จึงมักพบคำศัพท์ที่ใช้แตกต่างไปจากหลักสูตรเดิม (แต่มีเป้าหมายปลายทางเดียวกัน คือ ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้เมื่อเรียนจบหลักสูตร) ซึ่งควรมีความรู้และทำความเข้าใจความหมายดังนี้

- **Performance Outcomes** (Elements of Competency) หมายถึง เป็นผลการปฏิบัติที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะมีความรู้และสามารถปฏิบัติได้ เช่นเดียวกับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- **Performance Standards** (Performance Criteria) หมายถึง เกณฑ์การปฏิบัติ หรือ ตัวชี้วัดการปฏิบัติ (Performance Indicators) เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนมีความสามารถ/สมรรถนะตามที่กำหนดเมื่อเรียนจบหลักสูตร
- **Performance Conditions** หมายถึง สิ่งที่จะจัดหรือไม่จัดให้กับผู้เรียน / ผู้ฝึกอบรม ได้แก่ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ฯ สำหรับใช้ในการประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment)

- **Performance Objective** หมายถึง จุดประสงค์การปฏิบัติ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติอย่างชัดเจน ว่าผู้เรียนต้องรู้และทำอะไร (what trainee is expected to know and to do.)

- **Performance Based Assessment** หมายถึง “ผู้เรียนถูกคาดหวังว่าจะสามารถทำอะไรได้บ้าง เมื่อเรียนจบหลักสูตร เพื่อวัดสมรรถนะ (Competencies) ของผู้เรียน และต้องแสดง หลักฐาน (Evidence) การปฏิบัติ และอาจรวมหลักฐานด้านความรู้ไว้ด้วย ซึ่งแตกต่างจากการประเมินแบบเดิม (Traditional Assessment) มักใช้การสอบปลายภาค (Final Examination) คิดคะแนนเป็นร้อยละ เพื่อกำหนดเกณฑ์การผ่าน หรืออาจมีการตัดสินแบบใช้กลุ่มเป็นเกณฑ์การตัดสิน เพื่อตัดสินว่าผู้เรียนทำได้ดีเพียงใด

นอกจากนั้น มาตรฐานสมรรถนะ จึงกำหนดทั้งความรู้และทักษะ และหรือ เจตคติ ที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานหนึ่ง ๆ และยังมีการกำหนดระดับของการปฏิบัติ (Level of Performance) ที่ต้องการในขอบเขตเฉพาะของงานในแวดวงอุตสาหกรรมไว้ด้วย

นอกจากคำที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องและใช้อ้างอิงได้ในความหมายของคำต่อไปนี้

- **Element of Competency**

- Training/Learning Objectives จุดประสงค์การเรียนรู้
- Training/Learning Outcomes ผลการเรียนรู้
- Performance Objectives จุดประสงค์การปฏิบัติ
- Task Statements ข้อกำหนดภาระงาน
- Terminal Performance Objectives จุดประสงค์เชิงการปฏิบัติปลายทาง (กฤตกรรมปลายทาง)

อีกนัยหนึ่ง คือ สมรรถนะย่อยเป็นตัวกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ข้อกำหนดภาระงาน จุดประสงค์การปฏิบัติ รวมถึงจุดประสงค์ปลาย

- **Performance Criteria**

- Sub task ภาระงานย่อย ๆ
- Assessment Criteria เกณฑ์การประเมิน
- Performance Indicators ตัวชี้วัดการปฏิบัติ

อีกนัยหนึ่ง คือ Performance Criteria กำหนดภาระงานย่อย ๆ ที่ใช้เป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติ และ นำไปใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลว่าผู้เรียนสามารถทำได้อยู่ในเกณฑ์การปฏิบัติในระดับใด

- **Conditions** เงื่อนไข หมายถึง การปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งอาจประกอบด้วย วัสดุ (Materials) เครื่องมือ (Tools) หรือ อุปกรณ์ต่าง ๆ (Equipment) เนื่องจากในการปฏิบัติงานด้านอาชีพต่าง ๆ ต้องมีขอบเขต (Range of Variables) ให้ผู้ปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นสำเร็จลง ตัวอย่างของเงื่อนไข ได้แก่

- ในโรงฝึก (in the workshop)
- ในอาคารหลายชั้น (in a multi-storey building)
- ในชั้นเรียน (in the classroom)
- ในบรรยากาศของสำนักงาน (in an office environment)
- ในธุรกิจจัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่ม (in a catering industry)
- ใช้เครื่องยนต์ของยานพาหนะที่จัดให้ (given a vehicle with an operable engine)
- ใช้มอดูลและตำราเรียนที่จัดให้ (given a module book and relevant text books)
- หลังจากเรียนมอดูลที่ 1.2.3 (after completing module 1.2.3)
- โดยไม่ใช้เครื่องคิดเลข (without using a calculator)

เป็นต้น

12. คำศัพท์ที่ควรใช้และหลีกเลี่ยงในการเขียน Performance Objective

เมื่อ **Performance** ระบุสิ่งที่คาดหวังให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติภาระงานหนึ่ง ๆ การเขียนจุดประสงค์ในการปฏิบัติต้องสามารถวัดและสังเกตได้ (Performance states what the trainee is expected to be able to do upon completion of training. Performance must be **observable** and **measurable**) เช่น

หลีกเลี่ยงใช้คำกริยาหลักทั่วไป

(Avoid generalized verbs)

- พัฒนา (to develop)
- เข้าใจ (to understand)
- เรียนรู้ (to learn)
- วิเคราะห์ (to analyse)
- ทดสอบ (to test)
- ค้นพบ (to discover)
- คิด (to think)
- ตีความ (to interpret)
- แก้ปัญหา (to solve)
- ตัดสินใจ (to determine)
- สรุป (to conclude)
- อนุมาน (to infer)
- สนุกสนาน เพลิดเพลิน (to enjoy)
- ฉวยคว้า (to grasp)
- ทำข้อตกลง (to deal with)
- พิจารณา (to consider)

ใช้คำกริยาที่แสดงการปฏิบัติได้

(Use action verbs)

- เอาข้อมูล...ออกมา (to retrieve)
- เลือก (to select)
- วาด (to draw)
- พูด (to say)
- บอก (to state)
- ติดป้าย (to label)
- ตรวจสอบ (to check)
- ถาม (to ask)
- เขียนข้อมูลสำคัญ (to fill out)
- ย้าย (to move)
- วาง (to place)
- ซ่อม (to fix)
- ติดตั้ง (to install)
- เรียกชื่อ (to name)
- ทำเครื่องหมาย (to mark)
- เขียนรายการ (to list)
- ปรับ (to adjust)
- ตัด (to cut)
- ทำลาย (to demolish)
- ส่ง (to deliver)
- สร้าง (to construct)
- ซ่อม (to repair)
- คำนวณ (to circulate)

ตัวอย่างการเขียนจุดประสงค์การปฏิบัติ ประกอบด้วย

1. สิ่งที่ต้องปฏิบัติ (the performance)
2. มาตรฐาน / เกณฑ์การปฏิบัติ (the Standard/Performance Criteria)
3. เงื่อนไข (the Conditions)

เช่น

- นำไฟล์ที่ระบุออกมาวางบนหน้าจอ
- เขียนรายการของกฎความปลอดภัยในโรงฝึกตัด
- บรรยายทรงผมและเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับการทำงานในโรงฝึกงานและเจตคติที่ดีต่อความปลอดภัยในโรงฝึกงาน
- อธิบายเหตุผลของการใช้รองเท้าบูทเพื่อความปลอดภัย

13. การเขียนมาตรฐาน หรือ เกณฑ์การปฏิบัติ

มาตรฐาน หรือ เกณฑ์การปฏิบัติระบุเกณฑ์ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติเพื่อให้งานนั้นเสร็จสมบูรณ์ ตัวอย่างเกณฑ์ที่กำหนดให้ ได้แก่

- ความเร็วที่ต้องการในการทำงานให้เสร็จสมบูรณ์
- ความถูกต้อง
- จำนวนความผิดพลาดสูงสุดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้
- อ้างอิงเกณฑ์จากแหล่งที่กำหนด

ตัวอย่างเช่น

-ไฟล์ต้องปรากฏบนหน้าจอภายใน 10 วินาที
- ระบุรายการของกฎความปลอดภัยในโรงฝึกหัดอย่างถูกต้อง 3 ใน 5 ข้อหลัก
-พร้อมสำหรับลูกค้าภายใน 2 ชั่วโมง โดยจัดส่งถึงโรงฝึกงาน
- ตามข้อกำหนดของ Bosch

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการเขียนเกณฑ์การปฏิบัติในหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะ มีความสอดคล้องกับการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในหลักสูตรเดิม

14. การประเมินผลแบบฐานสมรรถนะ (Competency Based Assessment)

การประเมินผลเป็นการรวบรวมหลักฐานผลการเรียนรู้ ว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าถึงเกณฑ์ หรือระดับที่กำหนดในมาตรฐาน หรือ ตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดในหน่วยสมรรถนะ สมรรถนะย่อย และตัวชี้วัด เพื่อตัดสินว่าผู้เรียนสำเร็จตามสมรรถนะที่กำหนดหรือไม่ การประเมินผลการจัดหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะควรทำความเข้าใจ (Built in) กับการเรียนการสอน โดยวัดทั้งความรู้และทักษะและการนำไปประยุกต์ใช้

การประเมินผลแบบฐานสมรรถนะ ไม่ได้ดีไปกว่าหรือแตกต่างไปจากวิธีการประเมินแบบเดิม (Traditional Assessment) หรือแบบอื่น ๆ เพียงแต่การประเมินแบบฐานสมรรถนะให้ความสำคัญกับสมรรถนะที่กำหนด

ในการฝึกอบรมหรือศึกษาทางวิชาชีพ การประเมินผลที่เน้นการปฏิบัติ (Performance Based Assessment) เน้นที่กระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติ ซึ่งมักจะประเมินทักษะ 4 ด้าน คือ

1. ทักษะตามภาระงาน (Task Skills) ความสามารถในการปฏิบัติภาระงานแต่ละชิ้น
2. ทักษะการจัดการ (Task Management Skills) ความสามารถในการจัดการกับภาระงาน และกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติภายในงานนั้น ๆ
3. ทักษะในสถานการณ์อุปสรรคปัญหาที่อาจเกิดขึ้น (Contingency Skills) การประเมินทักษะใช้ได้ดีโดยกำหนดสถานการณ์จำลอง
4. ทักษะตามบทบาทและงานที่รับผิดชอบและสภาพแวดล้อม (Job/Role Environment) รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่น

15. วิธีการประเมินผลแบบฐานสมรรถนะ

• เน้นกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) และมีการประเมินให้ความสำคัญกับการประเมินแบบย่อย (Formative Assessment) อย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามดูความก้าวหน้า วินิจฉัยจุดด้อย จุดเด่นของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับ และเป็นการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนไปด้วย ในขณะที่เดียวกันต้องมีการสอบสรุป (Summative Assessment) เพื่อวัดและตัดสินกระบวนการเรียนรู้ (the end of learning process) ตอนเรียนจบรายวิชา

- ใช้การอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced) วัดความสำเร็จในการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ใช้ศักยภาพตามความสามารถ โดยไม่ต้องเปรียบเทียบกับผู้อื่นและตัดสินแบบอิงกลุ่ม
- ประเมินสมรรถนะที่สำคัญ (Crucial outcomes) ก่อนเพราะผลการเรียนรู้/การปฏิบัติของทุกสมรรถนะ มีความสำคัญไม่เท่ากัน บางสมรรถนะอาจมีความสำคัญกว่าอีกสมรรถนะหนึ่ง ที่ครูผู้สอนจำเป็นต้องตั้งข้อจำกัดในการเรียนรู้และการประเมินผล
- บูรณาการสมรรถนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน ไม่ประเมินแยกตามหน่วยสมรรถนะ หรือ หน่วยสมรรถนะย่อย ออกจากกัน แม้ว่า กรอบมาตรฐานสมรรถนะจะกำหนดแยกเป็นหน่วยสมรรถนะ สมรรถนะย่อย และตัวบ่งชี้ ไม่ได้หมายความว่าผู้สอนจะต้องสอนหรือประเมินผลแยกแต่ละสมรรถนะ เพราะในการจัดเนื้อหาการสอนแต่ละหน่วยอาจต้องเกี่ยวข้องกับสมรรถนะต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกัน
- ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ได้แก่
 - การสังเกต (Observation), รายการประเมิน(Checklist)
 - การสาธิตและตั้งคำถาม (Demonstration and questioning)
 - แบบทดสอบและข้อสอบอัตนัย (Pen and Paper Test and essays) ซึ่งใช้ประเมินด้านความรู้
 - การสอบปากเปล่า (Oral Test)
 - การทำโครงการ (Projects)
 - สถานการณ์จำลอง (Simulations)
 - แฟ้มผลงาน (Portfolios)
 - การประเมินผลโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-based assessment) เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบทดสอบและบันทึกผลได้

สรุป

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนทุกระดับให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพมีภาระหน้าที่ในการจัดทำกรอบมาตรฐานสมรรถนะของประเภทวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดทำโครงสร้างรายวิชาจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลโดยยึดกรอบมาตรฐานสมรรถนะเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานในอาชีพต่าง ๆ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างมีประสิทธิภาพให้บรรลุตามเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

চার্জ বাক্সী.(2532). ภาษาอังกฤษหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา โรงพิมพ์คุรุสภา.

สุจิตรา ปทุมลังการ ศึกษานิเทศก ชำนาญพิเศษ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

ส่วนที่ 2

แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน

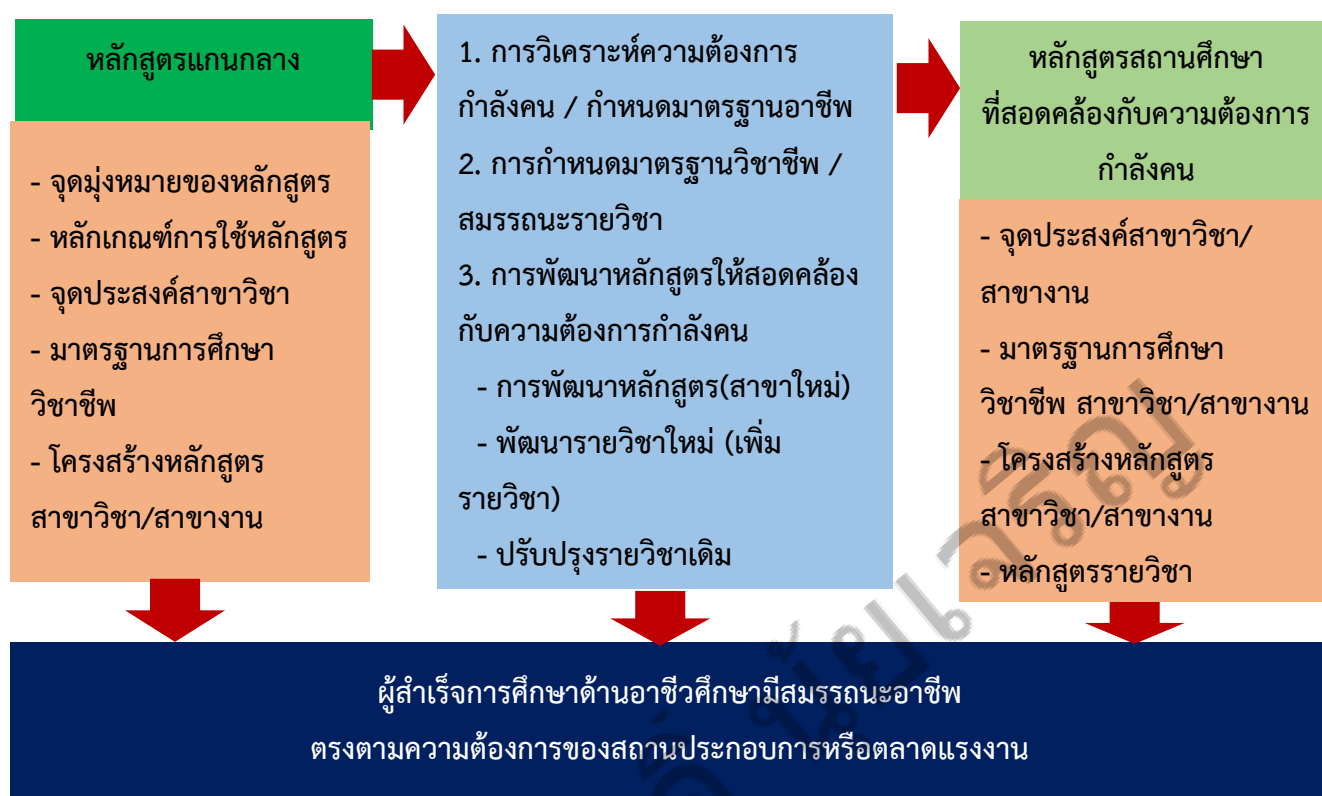
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Approach) เป็นสาระสำคัญที่นักการศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในการจัดการศึกษาหรือจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ผลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Approach) สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะนั้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน / กำหนดมาตรฐานอาชีพ
2. การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ / สมรรถนะรายวิชา
3. การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน
4. การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และประเมินผลการใช้หลักสูตร

ทั้งนี้ในการบริหารจัดการหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้น หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางให้สถานศึกษาในสังกัดที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าวใช้ในการพัฒนาและใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลง รวมถึงความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการหรือตลาดแรงงาน

ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงมีหน้าที่ในการนำหลักสูตรดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตร(สาขาใหม่) พัฒนารายวิชา (เพิ่มรายวิชา) และปรับปรุงรายวิชาเดิม แต่ในส่วนนี้จะกล่าวถึงเฉพาะแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนเท่านั้น

1. กรอบแนวคิดการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน

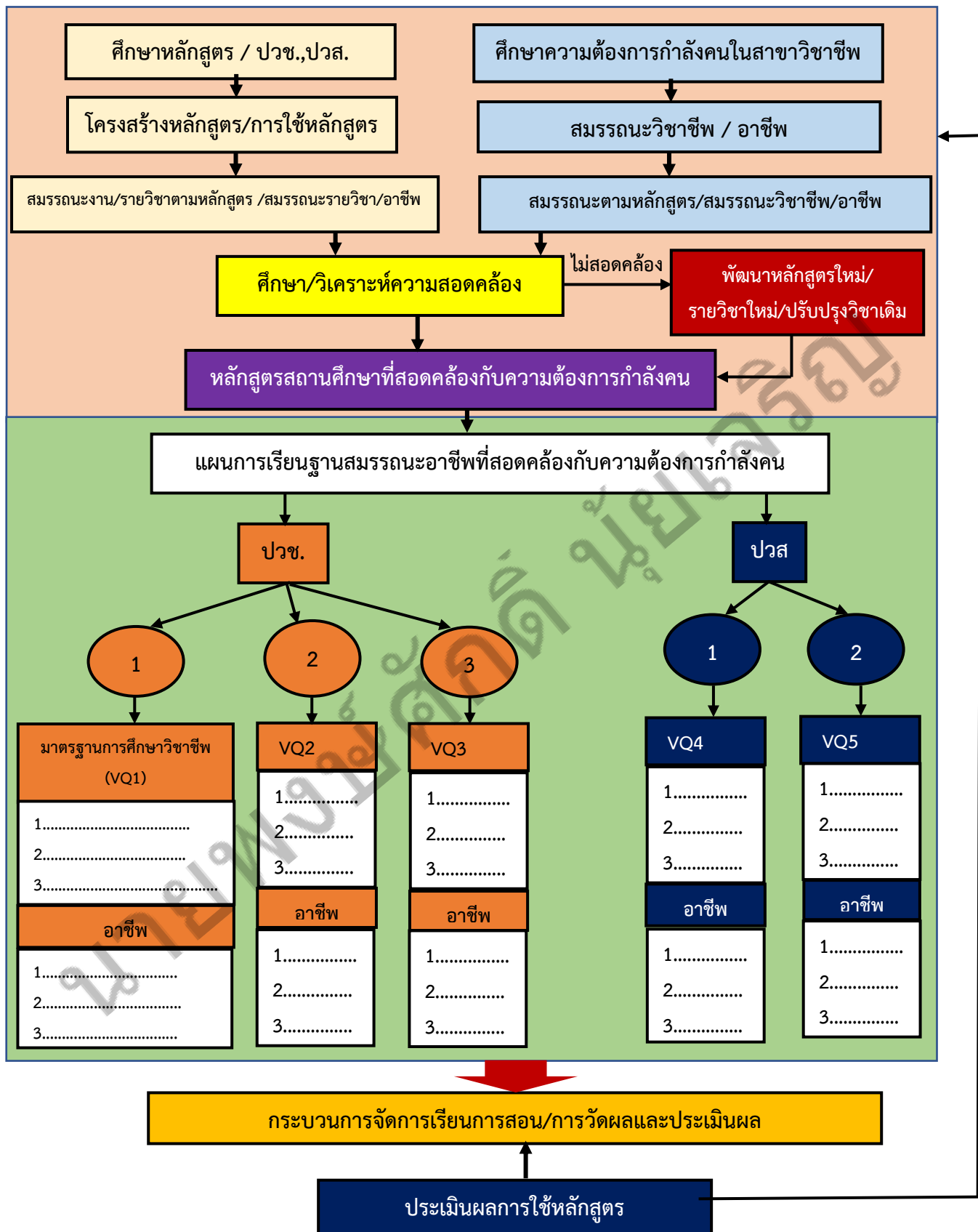

รูปภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน

จากกรอบแนวคิดในการจัดทำกรอบแนวคิดการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรแกนกลาง และการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน / กำหนดมาตรฐานอาชีพ การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ / สมรรถนะรายวิชา และการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร(สาขาใหม่) การพัฒนารายวิชาใหม่ (เพิ่มรายวิชา) และการปรับปรุงรายวิชาเดิม ที่ส่งผลต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษามีสมรรถนะอาชีพตรงตามความต้องการของสถานประกอบการหรือตลาดแรงงาน

2. กระบวนการจัดทำ และความเชื่อมโยงของหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้น มิใช่เป็นเพียงการนำรายวิชาที่มีอยู่ในหลักสูตรมากำหนดให้เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตรเท่านั้น แต่หลักสูตรสถานศึกษาต้องได้มาจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ สอดคล้องกันระหว่างมาตรฐานวิชาชีพในหลักสูตรกับมาตรฐานอาชีพหรือสมรรถนะอาชีพตามความต้องการกำลังคนในสาขาอาชีพนั้น ๆ เพื่อนำมากำหนดเป็นรายวิชาและจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้จากกรอบแนวคิดการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน สามารถนำมาแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน ดังรูปภาพที่ 2.2

รูปภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน

จากความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน ตามรูปภาพที่ 2.2 ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน สามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการกำลังคนในสาขาวิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน จำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ความต้องการกำลังคนในสาขาวิชานั้น ๆ ได้แก่ อาชีพและสมรรถนะอาชีพที่สถานประกอบการหรือตลาดแรงงานหรือผู้ใช้ต้องการ ซึ่งแหล่งข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ อาจได้มาจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม สถานประกอบการหรือผู้ที่ประกอบอาชีพในสาขาวิชานั้น ๆ หรือข้อมูลจากการนิเทศนักเรียนนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการในส่วน of ข้อเสนอแนะของสถานประกอบการ หรือโดยการประชุมสัมมนาเชิงวิพากษ์หลักสูตรหรือจากการประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาหรือแผนกวิชา หรืออาจจะได้จากการวิเคราะห์ในเชิงบริบทของวิชาชีพนั้น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ในขั้นตอนนี้ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน จะต้องนำผลการศึกษา วิเคราะห์มากำหนดเป็นอาชีพสมรรถนะอาชีพตามความต้องการสถานประกอบการหรือตลาดแรงงานหรือผู้ใช้ เพื่อใช้เป็นฐานในการกำหนดรายวิชาชีพตามโครงสร้างหลักสูตรให้ตรงหรือสอดคล้องกับอาชีพ สมรรถนะอาชีพที่กำหนด

2. ศึกษาหลักสูตร หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน ต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตร จุดหมายของหลักสูตร หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ได้แก่ การเรียนการสอน การจัดการศึกษาและเวลาเรียน การคิดหน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตร การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รวมถึงหลักสูตรรายวิชา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในจัดทำและพัฒนาแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ ได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชา สมรรถนะรายวิชา (ถ้ามี) เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดรายวิชาในแผนการเรียนรู้ให้ตรงหรือสอดคล้องกับ อาชีพ สมรรถนะอาชีพตามความต้องการกำลังคนในสาขาวิชานั้น ๆ ตามผลการศึกษาในข้อ 1

3. การวิเคราะห์ความสอดคล้อง หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนจะต้องนำผลการศึกษาความต้องการกำลังคนในสาขาวิชาชีพ และหลักสูตร มาจำแนก แยกแยะประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาตามหลักสูตร มาตรฐานวิชาชีพ และอาชีพหรือสมรรถนะอาชีพ กำหนดรายวิชาให้เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตร และนำรายวิชาที่กำหนดมาจัดทำเป็นร่างหลักสูตรสถานศึกษา และหากผลการศึกษาเห็นว่ารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรไม่ตรงหรือสอดคล้องกับอาชีพ สมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพหรือแผนกวิชาหรือครูผู้สอนต้องดำเนินการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาใหม่ หรือปรับปรุง เพิ่มเติมหลักสูตรรายวิชาเดิมต่อไป

4. นำร่างหลักสูตรสถานศึกษามาตรวจสอบ วิพากษ์ ปรับปรุงพัฒนา ร่วมกับครูผู้สอน สถานประกอบการหรือองค์การวิชาชีพในสาขานั้น ๆ เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในสาขาวิชานั้น ๆ

5. เมื่อดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนหลังจากนั้นให้นำรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษามาจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพตลอดหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษาแล้ว ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำและพัฒนาแผนการเรียนรู้ฐาน

สมรรถนะอาชีพจะต้องกำหนดมาตรฐานวิชาชีพหรือสมรรถนะอาชีพและอาชีพในแต่ละชั้นปี เพื่อนำมาใช้ในการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละชั้นปี(สมรรถนะช่วงชั้น/VQ ช่วงชั้นปี และประเมินมาตรฐานวิชาชีพ (VQ) เมื่อสำเร็จการศึกษา และจัดทำวางแผนการเรียน

6. ขออนุญาตใช้หลักสูตรสถานศึกษาสาขาวิชา/สาขางาน และขออนุญาตใช้แผนการเรียน
7. นำแผนการเรียนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
8. ประเมินผลการใช้หลักสูตร

3. ขั้นตอนในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

3.1 ศึกษา วิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษาที่สอดคล้องกับอาชีพ

3.2 จัดทำเครื่องมือในการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของของภาคผู้ใช้ ตามโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา

3.3 บันทึกข้อความขออนุญาตจัดทำ/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยแนบผลการศึกษา วิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษาที่สอดคล้องกับอาชีพ และเครื่องมือในการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของของภาคผู้ใช้ ตามโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา

3.4 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.5 เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของของภาคผู้ใช้

3.6 บันทึกข้อความรายงานผลการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาในสาขาวิชาชีพ

3.7 จัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษา และร่างแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ

3.8 บันทึกข้อความขออนุญาตดำเนินการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะจากสภาสนประกอบการองค์กรวิชาชีพ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ

3.9 จัดทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ร่วมวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ/พร้อมกำหนดการ ขั้นตอนการดำเนินการ

3.10 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพหลังการวิพากษ์

3.11 บันทึกข้อความขออนุญาตใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ผ่านกระบวนการพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

3.12 บันทึกข้อความขออนุญาตใช้แผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพที่ผ่านกระบวนการพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

3.13 นำแผนการเรียนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.14 ประเมินผลการใช้หลักสูตร

3.15 นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกวิชา..... ฝ่าย วิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ที่/๒๕๖๔ วันที่เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขออนุญาตจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาวิชาการบัญชี
สาขางานการบัญชี ของกระทรวงศึกษาธิการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓
สาขาวิชาชีพการบัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือในการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ ตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี จำนวน ๑ ชุด
ด้วยแผนกวิชาบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี

ในการนี้ แผนกวิชาการบัญชี มีความประสงค์จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษา ตาม
โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ ในสาขาวิชา/สาขางาน ดังกล่าวข้างต้น ให้
สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้ ทั้งนี้ทางแผนกวิชาการบัญชี ได้ศึกษาวิเคราะห์
สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาวิชาชีพการบัญชีที่สอดคล้องกับ
อาชีพ และจัดทำเครื่องมือในการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(นางสาว.....)

หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี

ความเห็นหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรฯ

ความเห็นรองฯ ฝ่ายวิชาการ

(ลงชื่อ).....

(ลงชื่อ).....

(.....)

(.....)

ความเห็นผู้อำนวยการฯ

(ลงชื่อ).....

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่าง การวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา (ปวส.)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. 2563

และสมรรถนะงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาชีพการบัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ

ที่	สมรรถนะวิชาชีพ/งาน	รายวิชาตามหลักสูตร	สมรรถนะรายวิชา	อาชีพ
1	งานบัญชีการเงินสำหรับห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด	1. การบัญชีการเงิน	1.1 ปฏิบัติงานด้านบัญชีเกี่ยวกับการให้บริการและการซื้อขายสินค้า	1. ผู้ทำบัญชี
		2. การบัญชีชั้นกลาง 1	2.1 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสินทรัพย์ตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน	2. พนักงานคลังสินค้า
		3. การบัญชีชั้นกลาง 2	3.1 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับหนี้สิน ส่วนของเจ้าของประเภทห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	3. พนักงานบันทึกข้อมูล
		4. การบัญชีชั้นสูง 1	4.1 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกิจร่วมค้า ธุรกิจฝากขาย สัญญาเช่า ตัวแทน สำนักงานใหญ่และสาขา 4.2 จัดทำงบการเงินตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน	4. เจ้าหน้าที่ธุรการหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน
		5. การบัญชีชั้นสูง 2	5.1 ปฏิบัติงานบัญชีเกี่ยวกับการรวมธุรกิจ การลงทุนในบริษัทย่อย การปริวรรตเงินตรา 5.2 จัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน	5. เจ้าหน้าที่ตรวจนับสินค้า
		6. โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี	6.1 จัดทำบัญชีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี Smartbiz Accounting	6. เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้
				7. พนักงานแคชเชียร์
				8. ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. 2563

และสมรรถนะงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาชีพการบัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ

ที่	สมรรถนะงาน	รายวิชาตามหลักสูตร	สมรรถนะรายวิชา/วิชาชีพ	อาชีพ
2	งานบัญชีบริหารสำหรับห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด	1. การบัญชีต้นทุน 1 2. การบัญชีต้นทุน 2 3. การบัญชีภาษีอากร 4. รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน 5. ระบบบัญชี 6. การสอบบัญชี	1.1 ปฏิบัติงานพื้นฐานด้านการบัญชีต้นทุน 1.2 ปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้นทุนตามระบบต้นทุนงานสั่งทำ 2.1 ปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วง 2.2 ปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้นทุนตามระบบต้นทุนมาตรฐาน 3.1 คำนวณและจัดทำบัญชีภาษีอากรตามหลักประมวลรัษฎากร 3.2 ยื่นแบบแสดงรายการเกี่ยวกับภาษีตามหลักประมวลรัษฎากร 4.1 ใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปพื้นฐานได้ 4.2 สืบค้นและสื่อสารข้อมูลสารสนเทศโดยใช้อินเทอร์เน็ตได้ 5.1 ออกแบบระบบบัญชีของกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมตามขั้นตอน 5.2 เลือกใช้เอกสารทางการบัญชีได้ถูกต้องตามประเภทธุรกิจ 6.1 วางแผนและจัดทำแนวทางการตรวจสอบบัญชี ตามมาตรฐานการสอบบัญชี 6.2 จัดทำรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีภาษีอากร	1. ผู้ทำบัญชี 2. พนักงานคลังสินค้า 3. พนักงานบัญชีต้นทุน 4. ผู้ช่วยตรวจสอบบัญชี 5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อ 6. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบัญชี 7. เจ้าหน้าที่ธุรการของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน 8. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีเงินเดือนและค่าแรง 9. ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

หมายเหตุ :

1. สมรรถนะงานที่นำมาวิเคราะห์ตามตัวอย่าง เป็นสมรรถนะงานที่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่หลักสูตรฯกำหนด (หลักสูตรแกนกลางหรือหลักสูตรของ สอศ. ซึ่งเป็นสมรรถนะงานที่หลักสูตรฯต้องการให้เกิดกับผู้เรียนทุกสถานศึกษาและทุกคนที่เรียนในหลักสูตรดังกล่าวนี้)
2. สถานศึกษาหรือแผนกวิชาหรือผู้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสามารถกำหนดสมรรถนะงานเพิ่มเติมได้ เพื่อกำหนดให้เป็นสมรรถนะงานโดดเด่น มีความเป็นเฉพาะทางที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เช่น สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์ สมรรถนะด้านภาษา สมรรถนะด้านการเป็นผู้ประกอบการ สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการออนไลน์ เป็นต้น

ภาคผนวก ข.1

ตัวอย่าง การวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา (ปวช.)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวช. พ.ศ. 2562

และสมรรถนะงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพการบัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ

ที่	สมรรถนะวิชาชีพ	รายวิชาตามหลักสูตร	สมรรถนะรายวิชา	อาชีพ
1	งานจัดทำบัญชีสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ	1. พิมพ์ดีดไทย 2. การขายเบื้องต้น 3. การบัญชีเบื้องต้น 4. คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อ งานอาชีพ	1.1 พิมพ์ดีดได้ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด 1.2 จัดทำเอกสารทางธุรกิจทั้งภายในและ ภายนอกโดยใช้คอมพิวเตอร์ได้ 2.1 มีความรู้พื้นฐานด้านเกี่ยวกับงานการ ขาย 2.2 สามารถวางแผนการขายและเสนอขาย สินค้าและบริการ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี 3.1 ปฏิบัติงานด้านบัญชีของกิจการเจ้าของ คนเดียวประเภทธุรกิจบริการ 4.1 ใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปพื้นฐานได้ 4.2 สืบค้นและสื่อสารข้อมูลสารสนเทศโดย ใช้อินเทอร์เน็ตได้	1. เจ้าหน้าที่ธุรการของหน่วยงาน ภาครัฐ/เอกชน 2. พนักงานหน้าร้าน 3. พนักงานบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ 4. ผู้ประกอบการกิจการเจ้าของคนเดียว ประเภทธุรกิจบริการ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวช. พ.ศ. 2562

และสมรรถนะงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพการบัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ

ที่	สมรรถนะ	รายวิชาตามหลักสูตร	สมรรถนะรายวิชา/วิชาชีพ	อาชีพ
2	งานจัดทำบัญชีสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า	1. การบัญชีธุรกิจซื้อขายสินค้า	1.1 ปฏิบัติงานบัญชีของกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า 1.2 จัดทำแบบแสดงรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม	1. ผู้ทำบัญชี 2. เจ้าหน้าที่งานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ 3. เจ้าหน้าที่สรรพากร 4. พนักงานธุรการบัญชีหน่วยงานภาคเอกชน 5. ผู้ประกอบการกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า
		2. การบัญชีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	2.1 คำนวณและจัดทำแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 2.2 จัดทำบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	
		3. การบัญชีตัวเงิน	3.1 คำนวณดอกเบี้ยตัวเงิน 3.2 จัดทำทะเบียนเกี่ยวกับตัวเงิน 3.3 จัดทำบัญชีเกี่ยวกับตัวเงินตามลักษณะการปฏิบัติงานของหน่วยงาน	
		4. การบัญชีกิจการพิเศษ	4.1 จัดทำบัญชีของกิจการประเภทสถานศึกษาเอกชน สถานพยาบาล มูลนิธิ สมาคม สโมสร เกษตรกร และผู้ประกอบการอาชีพอิสระ 4.2 สามารถจัดทำงบการเงินของกิจการพิเศษ	
		5. การบัญชีปฏิบัติการภาษาอังกฤษ	5.1 จัดทำบัญชีภาษาอังกฤษสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวได้ 5.2 จัดทำงบการเงินภาษาอังกฤษสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวได้	

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวช. พ.ศ. 2562

และสมรรถนะงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพการบัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ

ที่	สมรรถนะ	รายวิชาตามหลักสูตร	สมรรถนะรายวิชา/วิชาชีพ	อาชีพ
3	งานจัดทำบัญชีสำหรับกิจการ ห้างหุ้นส่วนประเภทธุรกิจ บริการและธุรกิจซื้อขายสินค้า	1. การบัญชีห้างหุ้นส่วน	1.1 จัดทำเอกสารขอจัดตั้งห้างหุ้นส่วนได้ 1.2 จัดทำบัญชี ได้ตามขั้นตอนการจัดทำบัญชี 1.3 จัดทำงบการเงินของกิจการห้างหุ้นส่วนตามประกาศ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	1. ผู้ทำบัญชี 2. เจ้าหน้าที่พัสดุ 3. พนักงานคลังสินค้า 4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อ 5. ผู้ประกอบการธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อม
		2. การบัญชีสินค้าและระบบ ใบสำคัญ	2.1 ปฏิบัติงานการจัดซื้อสินค้าได้ 2.2 จัดทำเอกสารการจัดซื้อ บัญชีเบิก-จ่ายสินค้า 2.3 จัดทำบัญชีโดยใช้ระบบใบสำคัญ	
		3. การบัญชีร่วมค้าและฝาก ขาย	3.1 จัดทำบัญชีของกิจการร่วมค้า และกิจการประเภท ฝากขาย 3.2 จัดทำงบการเงินตามรูปแบบที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กำหนด	
		4. การบัญชีเดี่ยวและการ กระทบยอด	4.1 คำนวณยอดซื้อสินค้า ยอดขายสินค้า สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายของธุรกิจซื้อขายสินค้า 4.2 จัดทำงบการเงินตามหลักการบัญชีเดี่ยว 4.3 จัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคารและเงินสดย่อย	

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวช. พ.ศ. 2562

และสมรรถนะงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพการบัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ

ที่	สมรรถนะ	รายวิชาตามหลักสูตร	สมรรถนะรายวิชา/วิชาชีพ	อาชีพ
4	งานจัดทำบัญชีธุรกิจ อุตสาหกรรมสำหรับกิจการ บริษัทจำกัด	1. การบัญชีบริษัทจำกัด	1.1 จัดทำเอกสารจัดตั้งบริษัท 1.2 จัดทำบัญชีของกิจการบริษัทจำกัด ตาม ขั้นตอน 1.3 จัดทำงบการเงินของกิจการบริษัทจำกัดตาม ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	1. ผู้ทำบัญชี 2. เจ้าหน้าที่ธุรการหน่วยงานภาครัฐ/ เอกชน 3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล 4. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบัญชี 5. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารภาษี อากร 6. ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม
		2. การบัญชีอุตสาหกรรม	2.1 จัดทำเอกสารทางบัญชีเกี่ยวกับ วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต 2.2 คำนวณต้นทุนการผลิตของกิจการ อุตสาหกรรม 2.3 จัดทำงบการเงินตามกฎหมายกำหนด	
		3. การบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคล	3.1 คำนวณและนำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคล และ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย 3.2 จัดทำแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติ บุคคลครึ่งปีและสิ้นปีได้	

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวช. พ.ศ. 2562

และสมรรถนะงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพการบัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ

ที่	สมรรถนะ	รายวิชาตามหลักสูตร	สมรรถนะรายวิชา/วิชาชีพ	อาชีพ
5	งานจัดทำบัญชีธุรกิจบริการและ ซื้อมาขายไปด้วยโปรแกรม ตารางงานเพื่อการบัญชี	1. กระบวนการจัดทำบัญชี	1.1 จัดทำบัญชีตามวงจรการบัญชีโดยใช้เอกสารการเงิน ของธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจ อุตสาหกรรม 1.2 ออกแบบเอกสารทางบัญชีเพื่อใช้งานในธุรกิจต่าง ๆ 1.3 จัดทำงบการเงินตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	1. ผู้ทำบัญชี 2. พนักงานบันทึกข้อมูล 3. พนักงานฝ่ายจัดซื้อ 4. พนักงานคลังสินค้า 5. ผู้ประกอบการธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อม
		2. การประยุกต์โปรแกรม ตารางงานเพื่องานบัญชี	2.1 ใช้โปรแกรมตารางงานในการจัดทำบัญชี และงบ การเงิน 2.2 ใช้ฟังก์ชันในการคำนวณเพื่อสร้างเอกสารทางบัญชีตาม รูปแบบกฎหมายกำหนด 2.3 นำเสนอข้อมูลรายงานทางการเงินโดยใช้โปรแกรม ตารางงาน	
		3. การใช้คอมพิวเตอร์ในงาน บัญชี	3.1 จัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีโดยใช้ คอมพิวเตอร์ 3.2 ป้อนข้อมูลทางบัญชีและเรียกรายงานโดยใช้ คอมพิวเตอร์ 3.3 จัดทำงบการเงินตามกฎหมายกำหนด	

ภาคผนวก ค.

ตัวอย่าง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

คำสั่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ที่ /๒๕๖....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี
ตามโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑.....

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ ซึ่งในการบริหารจัดการหลักสูตรในการจัดการเรียน
การสอนนั้น หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหน้าที่ในการนำหลักสูตรดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดทำ และ
พัฒนาหลักสูตร เรียกว่า “หลักสูตรสถานศึกษา” ให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนด รวมทั้งการพัฒนา
หลักสูตร(สาขาใหม่) พัฒนารายวิชาใหม่ (เพิ่มรายวิชา) และปรับปรุงรายวิชาเดิม ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและ
ความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา “ผลิตและ
พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสูง เพื่อการพัฒนาประเทศ”

ในการนี้แผนกวิชาการบัญชี มีความประสงค์ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาขาวิชาการบัญชี
สาขางานการบัญชีตามโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ โดยในเบื้องต้นได้
ดำเนินการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาวิชาชีพการ
บัญชี ที่สอดคล้องกับอาชีพ และจัดเครื่องมือในการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของของภาคผู้ใช้ ตาม
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี เรียบร้อยแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุมิติประสงค์ จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๔๒ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ
จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี ตามโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ ดังนี้

๑. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ปัญหา ให้การดำเนินงานเป็นไปด้วย
ความเรียบร้อย ประกอบด้วย

๑.๑ นายพงษ์ศักดิ์	นุ้ยเจริญ	ประธานกรรมการ
๑.๒ นางจิราวรรณ	นวลรอด	กรรมการ
๑.๓ นายประเสริฐ	ทองสาลี	กรรมการ
๑.๔		กรรมการ
๑.๓ นางจิราภรณ์		กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการฝ่ายดำเนินงาน มีหน้าที่ วางแผนการดำเนินงาน ประสานงานและอำนวยความสะดวก
ให้กับคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี
ตามโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ ประกอบด้วย

๒.๑ นางจิราภรณ์	ประธานกรรมการ
๒.๒ นาย.....(ใส่ ครูในแผนกวิชา ทุกคน)	กรรมการ
๒.๓ หน.งานพัฒนาหลักสูตร	กรรมการ
๒.๔ หน.แผนกวิชา	กรรมการและเลขานุการ

๓. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีหน้าที่ วิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ อาชีพ ศึกษาความต้องการกำลังคนในสาขางานการบัญชีของภาคผู้ใช้ จัดทำเครื่องมือในการศึกษาความต้องการกำลังคน อาชีวศึกษาของของภาคผู้ใช้ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ เก็บรวบรวม ข้อมูลและสรุปผลการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของของภาคผู้ใช้ จัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำร่าง แผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ ดำเนินการวิพากษ์ รับฟังข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการ ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กร วิชาชีพ เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ตรงตาม ความต้องการของผู้ใช้ สรุปรายงานผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และและแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ รวมถึง การขออนุมัติใช้หลักสูตรและแผนการเรียนดังกล่าว ประกอบด้วย

๓.๑. หน.แผนก

ประธานกรรมการ

๓.๒

กรรมการ

๓.๓

กรรมการ

๓.๔

กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สั่ง ณ วันที่ค.ศ. ๒๕๖...

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่างเครื่องมือศึกษาความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
การศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. 2563 ในสาขางานการบัญชี

.....

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563 ซึ่งในการบริหารจัดการหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนนั้น หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหน้าที่ในการนำหลักสูตรดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร เรียกว่า “หลักสูตรสถานศึกษา” ให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนด รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตร(สาขาใหม่) พัฒนารายวิชาใหม่ (เพิ่มรายวิชา) และปรับปรุงรายวิชาเดิม เพื่อจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ตรงตามความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้

แผนกวิชาการบัญชีจึงได้ดำเนินการการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. 2563 ในสาขางานการบัญชี เพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวมาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตร(สาขาใหม่) พัฒนารายวิชาใหม่ (เพิ่มรายวิชา) และปรับปรุงรายวิชาเดิม ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและตรงตามความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ โดยการจัดเก็บข้อมูลส่วนหนึ่งด้วยการสอบถามความคิดเห็นจากสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพการบัญชี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ จึงขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถามดังกล่าวด้วย จักขอบคุณยิ่ง

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. 2563 ในสาขางานการบัญชี ฉบับนี้ มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง หน้าที่ความรับผิดชอบ และประสบการณ์ในสาขาอาชีพการบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ☒ หน้าข้อความที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ในหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. 2563 ในสาขางานการบัญชี

ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสมรรถนะ/งาน สมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร
และอาชีพของผู้เรียน โดยการทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างด้านขวามือของข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ตนเองมากที่สุดพร้อมให้ข้อเสนอแนะ โดยมีแนวทางการพิจารณาสำหรับการแสดงความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

☒ สอดคล้อง หมายถึง สมรรถนะ/งาน สมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร และอาชีพของ
ผู้เรียนมีความสอดคล้องและตรงตามความต้องการของภาคผู้ใช้

☒ สอดคล้องบางส่วน หมายถึง สมรรถนะ/งาน สมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร และอาชีพ
ของผู้เรียนนั้นมีบางส่วนที่จำเป็นต้องเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

- ข้อเสนอแนะหรือสมรรถนะที่ต้องการให้มีเพิ่มขึ้นจากสมรรถนะตามหลักสูตร หมายถึง
ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการให้เพิ่มเติมในสมรรถนะ/งาน สมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร และอาชีพ
ของผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและตรงตามความต้องการของภาคผู้ใช้

โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถาม

ความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. 2563 ในสาขางานการบัญชี

.....

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

- ☐ สถานประกอบการ
- ☐ องค์กรวิชาชีพ
- ☐ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพการบัญชี

2. หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ☐ เจ้าของสถานประกอบการ
- ☐ ผู้อำนวยการ /ผู้จัดการ/หัวหน้าหน่วยงาน
- ☐ ผู้รับผิดชอบงานบัญชีโดยตรงของสถานประกอบการ หน่วยงาน
- ☐ ผู้ตรวจสอบบัญชี
- ☐ ครู คณาจารย์ ผู้สอนสาขาวิชาการบัญชีในสถาบันการศึกษา

3. ประสบการณ์ในสาขาอาชีพการบัญชี

- ☐ น้อยกว่า 3 ปี
- ☐ 3 – 5 ปี
- ☐ 6 – 10 ปี
- ☐ มากกว่า 10 ปี

[illegible]

[illegible]

ภาคผนวก จ.

ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำหลักสูตรสถานศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกวิชา..... ฝ่าย วิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ที่/๒๕๖๔ วันที่เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ ตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. เครื่องมือในการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี จำนวน ๑ ชุด
๒. บัญชีรายชื่อสถานประกอบการ ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กรวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑ ชุด
ตามที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี มอบหมายให้แผนกวิชาบัญชี ดำเนินการจัดทำและพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี ให้สอดคล้องกับ
การเปลี่ยนแปลง และความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้

ในการนี้ แผนกวิชาการบัญชี มีความประสงค์จะดำเนินการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของ
ภาคผู้ใช้ เพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี จากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย สถานประกอบการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการบัญชี จำนวน.....แห่ง รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรด

๑. ทราบ

๒. เห็นควรพิจารณาอนุญาต

(ลงชื่อ).....

(นางสาว.....)

หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี

ความเห็นหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรฯ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ความเห็นรองฯ ฝ่ายวิชาการ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายประเสริฐ ทองสาลี)

ความเห็นผู้อำนวยการฯ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
 บัญชีรายชื่อสถานประกอบการ ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กรวิชาชีพ
 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)
 พุทธศักราช พ.ศ. 2563 สำนักงานการบัญชี

ที่	สถานประกอบการ /ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กรวิชาชีพ	ผู้ให้ข้อมูล

นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๐๖๒๐.๒/

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ๑
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐

เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. แบบสอบถามความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยแผนกวิชา.....วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี มีความประสงค์ศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด การพัฒนาหลักสูตร(สาขาใหม่) พัฒนารายวิชาใหม่ (เพิ่มรายวิชา) และปรับปรุงรายวิชาเดิม รวมถึงการยกระดับจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน หรือสถานประกอบการซึ่งเป็นผู้ใช้ผลผลิตของสถานศึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการบัญชี ร่วมตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็น เพื่อเก็บรวบรวมเป็นข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาในสาขางานดังกล่าว รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ฝ่ายวิชาการ

งาน.....

โทร. ๐๙ ๕๓๘๗ ๙๑๕๓

โทรสาร ๐ ๗๗๒๒ ๒๖๓๑

AMS e-Office : วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

E-Mail : info@svc.ac.th

โล่ทองคำสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๑, ๒๕๕๕, ๒๕๕๙

ภาคผนวก ซ.

ตัวอย่าง การรายงานผลการศึกษาความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกวิชา..... ฝ่าย วิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ที่/๒๕๖๔ วันที่เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง รายงานผลการศึกษาความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้ เพื่อจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. ผลการศึกษาความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้ ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓
สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี จำนวน ๑ ชุด

ตามที่แผนกวิชาบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการการศึกษาความต้องการ
กำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขา
งานการบัญชี เพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวมาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรับปรุงรายวิชาเดิม และพัฒนา
รายวิชาใหม่ (เพิ่มรายวิชา) ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและตรงตามความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้
โดยการจัดเก็บข้อมูลส่วนหนึ่งด้วยการสอบถามความคิดเห็นจากสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญในสาขา
อาชีพการบัญชี ความทราบแล้วนั้น

ผลจากการศึกษา พบว่า มีข้อเสนอแนะหรือสมรรถนะที่ต้องการให้มีเพิ่มขึ้นจากสมรรถนะตาม
หลักสูตรที่สอดคล้องกับรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓
ในสาขางานการบัญชี เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรับปรุงรายวิชาเดิม พัฒนารายวิชา
ใหม่ (เพิ่มรายวิชา) ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและตรงตามความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ ทั้งนี้
รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(นางสาว.....)

หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี

ความเห็นหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรฯ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ความเห็นรองฯ ฝ่ายวิชาการ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายประเสริฐ ทองสาลี)

ความเห็นผู้อำนวยการฯ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
ผลการศึกษาความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้ เพื่อจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี

.....

ตามที่แผนกวิชา.....วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี โดยการสอบถามความคิดเห็นจากสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพการบัญชี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด การพัฒนาหลักสูตร(สาขาใหม่) พัฒนารายวิชาใหม่ (เพิ่มรายวิชา) และปรับปรุงรายวิชาเดิม รวมถึงการยกระดับจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน หรือสถานประกอบการซึ่งเป็นผู้ใช้ผลผลิตของสถานศึกษา

ผลจากการศึกษาสามารถสรุปผลความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้ และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะหรือสมรรถนะที่ต้องการให้มีเพิ่มขึ้นจากสมรรถนะตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี ซึ่งขอเสนอผลการศึกษตามลำดับ ดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง หน้าที่ความรับผิดชอบ และประสบการณ์ในสาขาอาชีพการบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดดังแสดง ตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ค่าร้อยละและจำนวนของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง หน้าที่ความรับผิดชอบ และประสบการณ์ในสาขาอาชีพการบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	รายการ/ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง		
	๑.๑ สถานประกอบการ	d	q
	๑.๒ องค์กรวิชาชีพ	c	r
	๑.๓ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพการบัญชี	n	t
	รวม	w	y
๒.	หน้าที่ความรับผิดชอบ		
	๒.๑ เจ้าของสถานประกอบการ	ก	ง
	๒.๒ ผู้อำนวยการ /ผู้จัดการ/หัวหน้าหน่วยงาน	ข	จ
	๒.๓ ผู้รับผิดชอบงานบัญชีโดยตรงของสถานประกอบการ หน่วยงาน	ค	ฉ
	๒.๔ ผู้ตรวจสอบบัญชี	ด	ช
	๒.๕ ครู คณาจารย์ ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาในสถาบันการศึกษา	ฉ	ซ
	รวม	อ	ฮ
๓.	ประสบการณ์ในสาขาอาชีพการบัญชี		
	๓.๑ น้อยกว่า ๓ ปี	ฟ	ห
	๓.๒ ๓ – ๕ ปี	พ	บ
	๓.๓ ๖ – ๑๐ ปี	ร	ล
	๓.๔ มากกว่า ๑๐ ปี	น	ด
	รวม	ส	ภ

จากตารางที่ ๑.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**๒. ความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ใน
สาขางานการบัญชี**

ผลการศึกษาความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของของภาคผู้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสาขางานการบัญชี โดยการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่าง สมรรถนะวิชาชีพ สมรรถนะตามหลักสูตร และอาชีพ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

ที่	สมรรถนะวิชาชีพ	ผลการศึกษา	
		สมรรถนะตามหลักสูตร สอดคล้อง ตรงตามความ ต้องการ (✓)	สมรรถนะตามหลักสูตรสอดคล้อง ตรงตามความ ต้องการ โดยมีข้อเสนอแนะหรือสมรรถนะที่ ต้องการให้มีเพิ่มขึ้นจากสมรรถนะตามหลักสูตร
๑	งานบัญชีการเงินสำหรับ ห้างหุ้นส่วนและบริษัท จำกัด		
๒	งานบัญชีบริหารสำหรับ ห้างหุ้นส่วนและบริษัท จำกัด		

๓. การนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผลจากการศึกษามีข้อเสนอแนะหรือสมรรถนะที่ต้องการให้มีเพิ่มขึ้นจากสมรรถนะตามหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการ
การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การนำไปใช้ในการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือ พัฒนารายวิชาใหม่ (เพิ่ม
รายวิชา) ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและตรงตามความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาของภาคผู้ใช้ รายละเอียดดังนี้

ที่	ข้อเสนอแนะหรือสมรรถนะที่ต้องการให้ มีเพิ่มขึ้นจากสมรรถนะตามหลักสูตร	แนวทางในการพัฒนา	
		ปรับปรุงรายวิชาเดิม (ระบุชื่อวิชา)	พัฒนารายวิชาใหม่
๑			
๒			

ภาคผนวก ณ

ตัวอย่าง การจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษา

(ร่าง)

หลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ.25....

ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

ประเภทวิชา.....

สาขาวิชา.....สาขางาน.....

นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ

แผนกวิชา.....

ฝ่ายวิชาการ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิงหาคม 2564

สารบัญ

นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2562

ประเภทวิชา พาณิชยกรรม

สาขาวิชาการบัญชี สาขางาน การบัญชี

.....

1. หลักการของหลักสูตร

1.1 เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ ให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพสามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ

1.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริงสามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ

1.3 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

1.4 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการ โดยยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2. จุดหมายของหลักสูตร

2.1 เพื่อให้มีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพเลือกวิธีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม กับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2.2 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ มีทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัยตลอดจนทักษะการจัดการ สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดีโดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

2.4 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน การต่อต้านความรุนแรงและ สารเสพติด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าใจและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสาธารณะและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจเหมาะสมกับงานอาชีพ

2.6 เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลก มีความรักชาติสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

3.1 การเรียนการสอน

1) การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถขอเทียบโอนผลการเรียน และขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้

2) การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานตามแบบแผนในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ ให้คำ แนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้ในการตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหาโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

3.2 การจัดการศึกษาและเวลาเรียน

การจัดการศึกษาในระบบปกติ ใช้ระยะเวลา 3 ปีการศึกษา การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

1) ในปี การศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติหรือระบบทวิภาคี ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ รวมเวลาการวัดผล โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2) การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมง โดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

3.3 การคิดหน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 103-110 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิต ถือเกณฑ์ดังนี้

1) รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 18 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 36 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3) การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผลมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

4) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผลมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

5) การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผลมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.4 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง	ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต
1.1) กลุ่มวิชาภาษาไทย	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.2) กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	(ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)
1.3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
1.4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
1.5) กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.6) กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต)
2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต
2.1) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน	(ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต)
2.2) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ	(ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต)
2.3) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต)
2.4) ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
2.5) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)	- หน่วยกิต
รวม	(ไม่น้อยกว่า 103 หน่วยกิต)

หมายเหตุ

1) จำนวนหน่วยกิต ของแต่ละหมวดวิชาและกลุ่มวิชาในหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

2) การพัฒนารายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะจะเป็นรายวิชาบังคับที่สะท้อนความเป็นสาขาวิชาตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ด้านสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชา ซึ่งยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ จึงต้องพัฒนากลุ่มรายวิชาให้ครบจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด และผู้เรียนต้องเรียนทุกรายวิชา

3) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดรายวิชาเลือกตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรและหรือพัฒนาเพิ่มตามความต้องการเฉพาะด้านของสถานประกอบการหรือตามยุทธศาสตร์ภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่ประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานกำหนด

3.5 การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับภาคการผลิต และหรือภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ ในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการ แหล่งวิทยาการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 โดยใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิต กรณีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำรายวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับลักษณะงานไปเรียนหรือฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในภาคเรียนที่จัดฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพได้ รวมไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

3.6 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า บูรณาการความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อหรือเรื่องที่จะศึกษา ทดลอง พัฒนาและหรือประดิษฐ์คิดค้น โดยการวางแผน กำหนดขั้นตอนกระบวนการดำเนินการ ประเมินผล สรุปและจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดยการจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสาขาวิชา ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 รวมจำนวน 4 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ กรณีที่กำหนดให้เรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต หากจัดให้เรียนรายวิชาโครงการ 2 หน่วยกิต คือ โครงการ 1 และโครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดให้มีชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

3.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและหรือสมรรถนะวิชาชีพ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยการต่อต้านความรุนแรง สารเสพติดและการทุจริต เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกในด้านการรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลุกฝังจิตสำนึกและจิตอาสาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น ทั้งนี้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

3) การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3.8 การจัดการเรียน

เป็นการกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่จะดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน โดยจัดอัตราส่วนการเรียนรู้ภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประมาณ 20 : 80 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) จัดรายวิชาในแต่ละภาคเรียน โดยคำนึงถึงรายวิชาที่ต้องเรียนตามลำดับก่อน – หลัง ความง่าย – ยาก ของรายวิชา ความต่อเนื่องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของรายวิชา รวมทั้งรายวิชาที่สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะของงาน โครงการและหรือชิ้นงานในแต่ละภาคเรียน

2) จัดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาบังคับในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน และกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ครบตามที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตร

2.1) การจัดรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ควรจัดกระจายทุกภาคเรียน

2.2) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาที่เป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาชีพควรจัดให้เรียนในภาคเรียนที่ 1

2.3) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ ควรจัดให้เรียนก่อนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก และรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี

3) จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรีตามความถนัดความสนใจเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

4) จัดรายวิชาทวิภาคีที่นำไปเรียนและฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยประสานงานร่วมกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณากำหนดภาคเรียนที่จัดฝึกอาชีพ รวมทั้งกำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐที่นำไปร่วมฝึกอาชีพในภาคเรียนนั้น ๆ

5) จัดรายวิชาฝึกงานในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียวจำนวน 4 หน่วยกิต 320 ชั่วโมง (เฉลี่ย 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือจัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 จำนวน 2 หน่วยกิต และภาคเรียนที่ 6 จำนวน 2 หน่วยกิต รายวิชาละ 160 ชั่วโมง (เฉลี่ย 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ ในภาคเรียนที่จัดฝึกงานนี้ ให้สถานศึกษาพิจารณากำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปเรียนและฝึกปฏิบัติในภาคเรียนที่จัดฝึกงานด้วยการจัดฝึกงานในภาคฤดูร้อนสามารถทำได้โดยต้องพิจารณาระยะเวลาในการฝึกให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

6) จัดรายวิชาโครงการในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต (12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือจัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 และภาคเรียนที่ 6 รวม 4 หน่วยกิต (6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

7) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละภาคเรียน ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

8) จัดจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละภาคเรียนไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน 12 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา ส่วนภาคเรียนฤดูร้อนจัดได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้ เวลาในการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติและภาคเรียนฤดูร้อนโดยเฉลี่ยไม่ควรเกิน 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ส่วนการเรียนแบบไม่เต็มเวลาไม่ควรเกิน 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทั้งนี้หากสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันมีเหตุผลและความจำเป็นในการจัดหน่วยกิต และเวลาในการจัดการเรียนการสอนแต่ละภาคเรียนที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้น อาจทำได้แต่ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

3.9 การศึกษาระบบทวิภาคี

เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและพัฒนาากำลังคนตรงตามความต้องการของผู้ใช้และเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องดำเนินการ ดังนี้

1) นำรายวิชาทวิภาคีในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกรวมไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต ไปร่วมกำหนดรายละเอียดของรายวิชากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เวลาที่ใช้ฝึกและจำนวนหน่วยกิต ให้สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมรรถนะวิชาชีพของสาขางาน ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ฝึกอาชีพของแต่ละรายวิชา ทวิภาคีให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และให้รายงานการพัฒนาารายวิชา ดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบด้วย

2) ร่วมจัดทำแผนฝึกอาชีพ พร้อมแนวการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชา กับ สถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำไปใช้ในการฝึกอาชีพ และดำเนินการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

3) จัดแผนการเรียนระบบทวิภาคีตามความพร้อมของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกัน โดยอาจนำรายวิชาอื่นที่สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไปจัดรวมด้วยก็ได้

3.10 การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3.11 การประเมินผลการเรียน

เน้นการประเมินตามสภาพจริง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่า ด้วยการจัดการศึกษา และการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3.12 การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

1) ได้รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตสะสมในทุกหมวดวิชา ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาและตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

2) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

3) ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

4) ได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด และ “ผ่าน” ทุกภาคเรียน

3.13 การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อเลือกเรียนนอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับ ได้โดยสามารถพัฒนาเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

4) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการหรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สาขาวิชา และสมรรถนะวิชาชีพสาขางานด้วย

5) หมวดวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและหรือเพื่อการศึกษาต่อทั้งนี้ การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

3.14 การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชา และการอนุมัติหลักสูตร

1) การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตามเกณฑ์

มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) การอนุมัติหลักสูตร ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3) การประกาศใช้หลักสูตร ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

4) การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถดำเนินการได้โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

3.15 การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไว้ให้ชัดเจน อย่างน้อยประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 1) หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ
- 2) ครู ทรัพยากรและการสนับสนุน
- 3) วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
- 4) ผู้สำเร็จการศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา
ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
สาขาวิชาการบัญชี สาขางาน การบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

.....

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง	ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต
1.1) กลุ่มวิชาภาษาไทย	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.2) กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	(ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)
1.3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
1.4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
1.5) กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
1.6) กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต)
2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต
2.1) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน	(ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต)
2.2) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ	(ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต)
2.3) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต)
2.4) ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
2.5) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)	- หน่วยกิต
รวม	(ไม่น้อยกว่า 103 หน่วยกิต)

จากโครงสร้างของหลักสูตรฯ ดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมากำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 สาขาวิชาการบัญชี สาขางาน การบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี รายละเอียดดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (หลักสูตรแกนกลาง)	หลักสูตรสถานศึกษา (วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี)	รหัสวิชา	ท-ป-น
1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต	1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง จำนวน 22 หน่วยกิต ประกอบด้วย		
1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต	1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย จำนวน 3 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
1.5 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต	1.5 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต	1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน...หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		

โครงสร้างหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (หลักสูตรแกนกลาง)	หลักสูตรสถานศึกษา (วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี)	รหัสวิชา	ท-ป-น
2. หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต	2. หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต		
2.1 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต	2.1 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
	-		
	-		
2.2 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต	2.2 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
	-		
	-		
2.3 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต	2.3 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
	-		
2.4 ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	2.4 ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
2.5 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	2.5 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		

โครงสร้างหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (หลักสูตรแกนกลาง)	หลักสูตรสถานศึกษา (วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี)	รหัสวิชา	ท-ป-น
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต	3. หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวน.....หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนด ได้แก่		
	-		
	-		
	-		
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2 ชั่วโมง/สัปดาห์) - หน่วยกิต	4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2 ชั่วโมง/สัปดาห์) ได้แก่		
	-		
	-		
	-		
	-		
	-		
รวม ตลอดหลักสูตร	จำนวน.....หน่วยกิต		

หมายเหตุ

1. รายวิชาที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ (ถ้ามี)

1.1 รายวิชา.....

1.2 รายวิชา.....

2. รายวิชาที่ต้องพัฒนาใหม่ ได้แก่ (ถ้ามี)

2.1 รายวิชา.....

2.2 รายวิชา.....

- มาจากผลการศึกษาความต้องการ

- มาจากผลการศึกษาความต้องการ ได้
เฉพาะวิชาเลือกเสรี

ภาคผนวก

รายละเอียดตามองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชา

1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย

30000-1101

ทักษะภาษาไทยเชิงวิชาชีพ
(Occupational Thai Language Skills)

3-0-3

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

- 1.
- 2.
- 3.

สมรรถนะรายวิชา

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

คำอธิบายรายวิชา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทุกรายวิชาที่เลือก

ภาคผนวก ญ.

ตัวอย่าง การจัดทำร่างแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
ร่างแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562
ประเภทวิชา..... สาขาวิชา.....
สาขางาน.....

สำหรับ นร. รหัส.....

การจัดแผนการเรียนรู้ตามโครงการสร้างหลักสูตรกำหนด

1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง (ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต)	22 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย	3 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	6 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	4 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	4 หน่วยกิต
1.5 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3 หน่วยกิต
1.6 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	2 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาทักษะ (ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต)	71 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน	21 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ	24 หน่วยกิต
2.3 กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก	18 หน่วยกิต
2.4 ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ	4 หน่วยกิต
2.5 โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ	4 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)	10 หน่วยกิต
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)	- ชั่วโมง
5. รายวิชาปรับพื้นฐาน	- หน่วยกิต
รวม	103 หน่วยกิต

การจัดแผนการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา

1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง (ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต)	22 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย	3 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	6 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	4 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	4 หน่วยกิต
1.5 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3 หน่วยกิต
1.6 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	2 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ (ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต)	71 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน	21 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ	24 หน่วยกิต
2.3 กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก	18 หน่วยกิต
2.4 ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ	4 หน่วยกิต
2.5 โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ	4 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)	10 หน่วยกิต
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)	- ชั่วโมง
5. รายวิชาปรับพื้นฐาน	- หน่วยกิต
รวม	103 หน่วยกิต

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สำหรับ นร. รหัส.....

ร่างแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพตลอดหลักสูตร ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562

ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....สาขางาน

นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ

ชั้นปีที่.....							
สำหรับ นร. รหัส.....							
โครงสร้าง	ภาคเรียนที่.....			โครงสร้าง	ภาคเรียนที่.....		
	รหัสวิชา	รายวิชา	นก.(ชม.)		รหัสวิชา	รายวิชา	นก.(ชม.)
1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง.....หน่วยกิต				1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง.....หน่วยกิต			
1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย.....หน่วยกิต				1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย.....หน่วยกิต			
1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ.....หน่วยกิต				1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ.....หน่วยกิต			
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์.....หน่วยกิต				1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์.....หน่วยกิต				1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.5 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์.....หน่วยกิต				1.5 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.....หน่วยกิต				1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.....หน่วยกิต			
2. หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2. หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
2.1 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน.....หน่วยกิต				2.1 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน.....หน่วยกิต			
2.2. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ.....หน่วยกิต				2.2. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ.....หน่วยกิต			
2.3 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก.....หน่วยกิต				2.3 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก.....หน่วยกิต			
2.4 ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2.4 ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
2.5 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2.5 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
3. หมวดวิชาเลือกเสรี.....หน่วยกิต				3. หมวดวิชาเลือกเสรี.....หน่วยกิต			
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร..... ชั่วโมง				4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร..... ชั่วโมง			
รวม.....หน่วยกิต				รวม.....หน่วยกิต			

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ร่างแผนการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ประจำปีการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562

ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....สาขางาน

สำหรับ นร. รหัส.....

ชั้นปีที่.....							
โครงสร้าง	ภาคเรียนที่.....			โครงสร้าง	ภาคเรียนที่.....		
	รหัสวิชา	รายวิชา	นก.(ชม.)		รหัสวิชา	รายวิชา	นก.(ชม.)
1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง.....หน่วยกิต				1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง.....หน่วยกิต			
1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย.....หน่วยกิต				1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย.....หน่วยกิต			
1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ.....หน่วยกิต				1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ.....หน่วยกิต			
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์.....หน่วยกิต				1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์.....หน่วยกิต				1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.5 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์.....หน่วยกิต				1.5 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.....หน่วยกิต				1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.....หน่วยกิต			
2. หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2. หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
2.1 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน.....หน่วยกิต				2.1 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน.....หน่วยกิต			
2.2. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ.....หน่วยกิต				2.2. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ.....หน่วยกิต			
2.3 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก.....หน่วยกิต				2.3 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก.....หน่วยกิต			
2.4 ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2.4 ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
2.5 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2.5 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
3. หมวดวิชาเลือกเสรี.....หน่วยกิต				3. หมวดวิชาเลือกเสรี.....หน่วยกิต			
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร..... ชั่วโมง				4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร..... ชั่วโมง			
รวม.....หน่วยกิต				รวม.....หน่วยกิต			

ร่างแผนการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ประจำปีการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562

ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....สาขางาน

ชั้นปีที่.....							
โครงสร้าง	ภาคเรียนที่.....			โครงสร้าง	ภาคเรียนที่.....		
	รหัสวิชา	รายวิชา	นก.(ชม.)		รหัสวิชา	รายวิชา	นก.(ชม.)
1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง.....หน่วยกิต				1. หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง.....หน่วยกิต			
1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย.....หน่วยกิต				1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย.....หน่วยกิต			
1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ.....หน่วยกิต				1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ.....หน่วยกิต			
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์.....หน่วยกิต				1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์.....หน่วยกิต				1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.5 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์.....หน่วยกิต				1.5 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์.....หน่วยกิต			
1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.....หน่วยกิต				1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.....หน่วยกิต			
2. หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2. หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
2.1 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน.....หน่วยกิต				2.1 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน.....หน่วยกิต			
2.2. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ.....หน่วยกิต				2.2. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ.....หน่วยกิต			
2.3 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก.....หน่วยกิต				2.3 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก.....หน่วยกิต			
2.4 ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2.4 ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
2.5 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต				2.5 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ.....หน่วยกิต			
3. หมวดวิชาเลือกเสรี.....หน่วยกิต				3. หมวดวิชาเลือกเสรี.....หน่วยกิต			
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร..... ชั่วโมง				4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร..... ชั่วโมง			
รวม.....หน่วยกิต				รวม.....หน่วยกิต			

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ผลการจัดการศึกษาตามแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ (หลักสูตรสถานศึกษา)

ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562

ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....สาขางาน.....

.....

ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ได้กำหนดคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพไว้ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะ
3. ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ทั้งในการจัดการศึกษาตามแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ (หลักสูตรสถานศึกษา) ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562 นอกจากผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพแล้ว ยังมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถนะอาชีพที่สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ สถานบันพัฒนาฝีมือแรงงานกำหนด และสถานประกอบหรือตลาดแรงงานต้องการอีกด้วย ดังนั้น แผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ (หลักสูตรสถานศึกษา) ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....สาขางาน.....ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานีนั้น มุ่งหวังผลในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพหรืออาชีพในแต่ละระดับชั้นปี ดังนี้

1. ระดับชั้นปีที่ 1

อาชีพ	รายวิชาตามหลักสูตร	สมรรถนะรายวิชา
1.		
	มาจากผลการวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร (ภาคผนวก ข.)	
2.		

2. ระดับชั้นปีที่ 2

อาชีพ	มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ
1.	
2.	

3. ระดับชั้นปีที่ 3

อาชีพ	มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ
1.	
2.	

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตดำเนินการวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ
ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกวิชา..... ฝ่าย วิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
ที่/๒๕๖๔ วันที่เดือน.....พ.ศ.
เรื่อง ขออนุญาตดำเนินการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการ
เรียนฐานสมรรถนะอาชีพ สาขาวิชา.....สาขางาน.....

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. กำหนดการวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ
๒. ผลการศึกษาความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้ เพื่อจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตร ปวส. พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาวิชา.....สาขางาน.....
๓. ร่างหลักสูตรสถานศึกษา
๔. ร่างแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ

ตามที่แผนกวิชา.....ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ สาขาวิชา.....สาขางาน.....ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้ มาใช้ในการจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ แผนกวิชา.....มีความประสงค์ขออนุญาตดำเนินการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะ จากสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ ในวันที่เดือน.....พ.ศ.....ณ ห้องประชุมครูแก้ว อาคาร ๖ ชั้น ๒ เพื่อนำผลการดำเนินการดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(.....)

หัวหน้าแผนกวิชา.....

ความเห็นรองฯ ฝ่ายวิชาการ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ความเห็นผู้อำนวยการฯ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายพงษ์ศักดิ์ นุ้ยเจริญ)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาศราษฏร์ธานี
กำหนดการวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ
สาขาวิชาชีพ.....แผนกวิชา.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมครูแก้ว อาคาร ๖ ชั้น ๒ วิทยาลัยอาชีวศึกษาศราษฏร์ธานี

เวลา

.....

- ลงทะเบียน

.....

- พิธีเปิด โดย.....

.....

- นำเสนอผลการดำเนินการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ โดย.....

- หลักสูตร.....(หลักสูตรอะไร ระบุ).....

- ผลการศึกษาความต้องการกำลังคน

- ร่างหลักสูตรสถานศึกษา

- ร่างแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

.....

- การระดมสมอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

- สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

.....

.....ปิดการประชุม.....

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่าง หนังสือเชิญ สถานประกอบการ เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น วิพากษ์
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

ที่ ศธ ๐๖๒๐.๒/

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ๑
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐

เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญร่วมวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้
อาชีว

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. กำหนดการร่วมแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้
ฐานสมรรถนะอาชีว

ด้วยแผนกวิชา.....วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีว ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ.....
ในสาขาวิชา.....สาขางาน.....

ในการนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี จึงขอเชิญ.....(ใคร/ตำแหน่ง).....ซึ่งเป็นผู้ที่มี
ความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีว.....เข้าร่วมวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ
ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีวดังกล่าว ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
และความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น. ณ ห้อง.....อาคาร.....
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ฝ่ายวิชาการ

งาน.....

โทร. ๐๙ ๕๓๘๗ ๙๑๕๓

โทรสาร ๐ ๗๗๒๗ ๒๖๓๑

AMS e-Office : วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

E-Mail : info@svc.ac.th

วิทยาลัยอาชีวศึกษาราชภัฏธانی
กำหนดการวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ

โล่ทองคำสถานศึกษาราชภัฏพระราชทาน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๑, ๒๕๕๕, ๒๕๕๙

สาขาวิชาชีพ.....แผนกวิชา.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๔

ณ ห้องประชุมครูแก้ว อาคาร ๖ ชั้น ๒ วิทยาลัยอาชีวศึกษาราชภัฏธانی

เวลา

.....

- ลงทะเบียน

.....

- พิธีเปิด โดย.....

.....

- นำเสนอผลการดำเนินการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ โดย.....

- หลักสูตร.....(หลักสูตรอะไร ระบุ).....

- ผลการศึกษาความต้องการกำลังคน

- ร่างหลักสูตรสถานศึกษา

- ร่างแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

.....

- การระดมสมอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

- สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

.....

.....ปิดการประชุม.....

ภาคผนวก จ.

ตัวอย่างบันทึกข้อความ รายงานผลการดำเนินการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะ
ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกวิชา..... ฝ่าย วิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ที่/๒๕๖๔ วันที่เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียน
เรียนฐานสมรรถนะอาชีพ สาขาวิชา.....สาขางาน.....

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. สรุปผลการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ

ตามที่แผนกวิชา.....ได้ดำเนินการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ สาขาวิชา.....สาขา งาน.....ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

บัดนี้ การดำเนินการดังกล่าวได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว โดยแผนกวิชา.....ได้นำผลการวิพากษ์ และข้อเสนอแนะ ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(.....)

หัวหน้าแผนกวิชา.....

ความเห็นรองฯ ฝ่ายวิชาการ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ความเห็นผู้อำนวยการฯ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
สรุปผลการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ

.....

ตามที่แผนกวิชา.....ดำเนินการวิพากษ์ และรับฟังข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการ
 องค์กรวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ
 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี นั้น สามารถสรุปผลการวิพากษ์ในการจัดทำ
 หลักสูตรสถานศึกษา และแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ รายละเอียดดังนี้

๑. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๑ ความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

๑.๒ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

๑.๓ การนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

๑. การจัดทำแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ

๑.๑ ความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

๑.๒ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

๑.๓ การนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปใช้ในการปรับปรุงแผนการเรียน

.....

.....

.....

.....

นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ

ภาคผนวก ท.

ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตใช้หลักสูตรสถานศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกวิชา..... ฝ่าย วิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ที่/๒๕๖๔ วันที่เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขออนุญาตใช้หลักสูตรสถานศึกษา สาขาวิชา.....สาขางาน.....

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. หลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ.....ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๖๒
ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....สาขางาน.....

ตามที่แผนกวิชา.....ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามโครงสร้างหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒ ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....
สาขางาน.....ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตร วิเคราะห์สมรรถนะ
วิชาชีพ/สมรรถนะรายวิชา สมรรถนะงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ศึกษาความต้องการกำลังคนของภาคผู้ใช้ จัดทำร่าง
หลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการให้มีการวิพากษ์ รับข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ
ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ มาใช้ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในสาขางานดังกล่าว ให้สอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลง และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ความทราบแล้วนั้น

บัดนี้ การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ.....ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒ ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....สาขางาน.....ของ
กระทรวงศึกษาธิการ เสร็จสิ้นตามกระบวนการเรียบร้อยแล้ว แผนกวิชา.....จึงขออนุญาตใช้หลักสูตร
สถานศึกษาดังกล่าว เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา.....รายละเอียดหลักสูตรดังสิ่งที่ส่งมาด้วย
แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(.....)

หัวหน้าแผนกวิชา.....

ความเห็น หน.งานพัฒนาหลักสูตรฯ

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ความเห็นรองฯ ฝ่ายวิชาการ

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ความเห็นผู้อำนวยการฯ

.....

(ลงชื่อ).....

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)

ภาคผนวก ณ.

ตัวอย่างบันทึกข้อความ ขออนุญาตใช้แผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกวิชา..... ฝ่าย วิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ที่/๒๕๖๔ วันที่เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขออนุญาตใช้แผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ สาขาวิชา.....สาขางาน.....

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. แผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๖๒
ประเภทวิชา..... สาขาวิชา.....สาขางาน.....

ตามที่แผนกวิชา.....ได้ดำเนินการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ.....ตาม
โครงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒ ประเภทวิชา.....
สาขาวิชา.....สาขางาน.....ของกระทรวงศึกษาธิการ และนำหลักสูตรดังกล่าวมา
จัดทำแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
ความทราบแล้วนั้น

บัดนี้ การดำเนินการจัดทำแผนการเรียนฐานสมรรถนะอาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช ๒๕๖๒ ประเภทวิชา..... สาขาวิชา.....สาขางาน.....ของกระทรวงศึกษาธิการ
เสร็จสิ้นตามกระบวนการเรียบร้อยแล้ว แผนกวิชา.....จึงขออนุญาตใช้แผนการเรียนดังกล่าว เพื่อใช้ในการ
จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา.....รายละเอียดหลักสูตรดังสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(.....)

หัวหน้าแผนกวิชา.....

ความเห็น หน.งานพัฒนาหลักสูตรฯ

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ความเห็นรองฯ ฝ่ายวิชาการ

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ความเห็นผู้อำนวยการฯ

.....

(ลงชื่อ).....

(นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ)